

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 77 • december 2019 • letnik XVI • ISSN -1581-7156

Tudi na XII. svečanoem odprtju lova s sokoli ni umanjala skupinska fotografija na grajski ledenici

Svečano odprtje lova s sokoli v Pomurju je med domačini in tudi gosti od drugod vedno bolj priljubljeno

Po uradnem odprtju so sokolarje svoje krilate lepote predstavili obiskovalcem

Vinogradniki so na tradicionalni krst mošta prinesli številne vzorce kakovostnih vin

Cenjeni bralci,

pred vami je zadnja letošnja številka našega občinskega glasila. December je praznični čas, ki se ga vsi veselimo, saj prinaša druženje in lepe trenutke, ki jih preživimo v krogu prijateljev, sorodnikov in najdražjih. Je pa tudi čas, ko se oziramo nazaj in pogledamo, kateri so tisti trenutki, ki nam bodo ostali v spominu in tisti cilji, s katerimi smo zadovoljni malo manj, ter jih bomo v prihodnje poskusili izboljšati. Tudi člani uredniškega

odbora se trudimo, da bi bili bralci zadovoljni ob prebiranju glasila in si želimo, da bi v vas zbudili željo po ustvarjanju, zapisovanju, beleženju. Hkrati pa se zavedamo, da lahko naše delo še nadgradimo. To je naš cilj za naslednje leto, h kateremu bomo strmeli še naprej. Zato vas v letu, ki prihaja, vabimo še naprej k sodelovanju in pripravi naslednjih številok občinskega glasila Malega rijtarja.

Za naslednjo številko glasila nam prispevke posredujte do ponedeljka, 10. februarja 2020. Opremite jih še s podpisano fotografijo.

Hkrati Vam v imenu uredniškega odbora Malega rijtarja želim mirne in doživete prihajajoče praznike in obilo dobrega v novem letu.

Za uredniški odbor, Bojan Vereš

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila.

Objavljenih člankov ne honoriramo.

Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

uredniški odbor:

Bojan VEREŠ (odgovorni urednik)

Miran MAUČEC (namestnik odgovornega urednika)

Gabrijela KUZMA (članica), Tina ZVER VLAJ (članica),

Štefan ŽIŽEK (član)

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge glasilu niso nujno jezikovno pregledane.

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),

Arhiv Občine Beltinci, Boštjan ROUS

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

december 2019, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 78. številko, ki izide

konec meseca

februarja 2020,

posredujete **do**

ponedeljka,

10. februarja 2020,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem **formatu.**

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

Božično novoletna poslanica

*»Naj bo vaš božič toplo ognjišče
sredi mrzle zime s srebrno zvezdo v očeh.
Ob novem letu pa vam želimo sončni žarek v očeh,
ki nariše nasmeh na obraz!«*

Spoštovane občanke in občani občine Beltinci,

leto 2019 se poslavlja. Za nami pušča lepe in trajne spomine, ki jih bomo nosili v srcu. Ob koncu leta se vedno znova zavemo, kako minljiv je čas, kako hitro teče naše življenje. V božičnem času se duša umiri, v nas se naseli toplina bližajočih se praznikov, ko se srečujemo, pogovarjamo in si voščimo veliko vsega dobrega. Vsem Vam želim v teh dneh obilo blagoslova, radosti in veselja. Želim Vam tudi trdnega zdravja in veliko sreče ter uspehov. Novo leto 2020 nam podaja svojo roko. Polni pozitivne energije, upanja in optimizma stopajmo novim -skupnim zmagam naproti.

Radost življenja in pogum naj bosta naša zvesta spremljevalca!

*Marko Virag, župan Občine Beltinci
z občinskim svetom in občinsko upravo Občine Beltinci*

**PETARDE?
NE, HVALA!**

**PETARDE
NISO IGRAČA!**

DZŽ Pomurja
Smo beseda tistih, ki je nimajo.

**PRAZNIKI SO LAHKO LEPI
TUDI BREZ POKANJA!
PAZI NA SVOJE ŽIVLJENJE
IN ŽIVLJENJE ŽIVALI – VSA SO
DRAGOCENA IN EDINSTVENA!**

tiliaprint

T I S K A R N A

• kartonaža • vezenje
• graviranje • servirni sladkor

PONUDBA OGLAŠEVANJA V GLASILU MALI RIJTAR

Velikost oglasa	Cena
1/8 strani	30 €
1/4 strani	55 €
1/2 strani	100 €
1 stran	180 €
zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV (22%)

Oglas nam lahko posredujete v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Čestitka in zahvala

»Uspeh ni ključ do sreče.
Sreča je ključ do uspeha.
Če imate radi svoje delo,
boste uspešni!«

(Albert Schweitzer)

Spoštovani obrtniki, podjetniki, gospodarske družbe, ki v naši lokalni skupnosti opravljate svojo dejavnost in ustvarjate delovna mesta ter z njimi ekonomsko varnost našim občankam in občanom,

za vaše strokovno in predano delo ter uspehe vam iskreno čestitamo in smo skupaj z vami nanje ponosni. Naša želja je, da občina Beltinci postane varen in stabilen dom in da skupaj z vami ustvarjamo pogoje za vaš nadaljnji razvoj. Po najboljših močeh se bomo tudi v bodoče trudili, da vam nudimo osnovno infrastrukturo in poskrbimo za prostorsko ter infrastrukturno ureditev, ki bo do vas prijazna. Podpirali vas bomo pri širitvi vaših dejavnosti, vam stali ob strani in z vami sodelovali pri iskanju domačih in tujih strateških partnerjev, ki bodo prinesli ideje, kapital ali znanje.

Brez uspešnega gospodarstva, brez podjetij in obrtnikov ni denarja za vse ostalo, vendar je tega zavedanja včasih premalo. Zato iskrena hvala. S svojim delom in dosežki ste vzor vsem nam, zato se vam v svojem imenu in v imenu lokalne skupnosti zahvaljujem in vam izrekam zahvalo ob prejetju priznanj za 10, 20, 25 in 30 let dela v obrti.

Zavedamo se, da je podjetništvo tveganje. Vsak dan je treba sprejemati takšne in drugačne odločitve. Že ena napačna odločitev lahko povzroči verižno reakcijo in zaton poslovanja. Naj vam zahvala domače občine prinese sporočilo o izkazani hvaležnosti in zahvali za vztrajanje in ves trud. Hvala tudi za to, da lahko živimo s podporo z roko v roki in drug z drugim. Tako bo tudi v prihodnje.

Letošnji jubilaranti in člani Območno obrtno-podjetniške zbornice Murska Sobota so:

Za 10 let dela v obrti:

- ŠTEFAN HORVAT s.p., Royal Horvat, popravilo in montaža strojev, Beltinci
- ANTON JENEŠ, Univerzal Jat, vzdrževalna dela, Lipa

- LIGRAD gradbeništvo in investicije d.o.o. Lipovci

Za 20 let dela v obrti:

- BENO BERNJAK, s.p., Klima in stavbno kleparstvo, Ižakovci
- MOJCA JONA s.p., Frizerski salon »Mojca«, Lipa

Za 25 let dela v obrti:

- ROBERT LETNAR s.p., Roleks, Beltinci
- JANEZ VEGIČ s.p., Ogrevanje, plin, vodovod, Lipovci

Za 30 let dela v obrti:

- DOLINKA INŽENIRING proizvodno trgovska zadruga Beltinci z.o.o., Beltinci.

Iskrene čestitke vsem in še veliko poslovnih uspehov tudi v prihodnje.

Marko VIRAG, župan

KUHINJSKE STEKLENE OBLOGE

Od ideje... do izmere in montaže!

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Občina Beltinci v znamenju ozaveščanja v modri in vijolični barvi

November je mesec, ko namenja slovenska in tudi svetovna javnost pozornost bolnikom, obolelim za sladkorno boleznijo, 14. novembra, in raku trebušne slinavke, 21. novembra.

Letošnja slogana »**DRUŽINA IN SLADKORNA BOLEZEN**« ter »**SKUPAJ SMO V TEM!**« v sebi nosita izjemen poudarek o pomembnosti ozaveščanja o teh dveh boleznih.

Cilj kampanje **SLADKORNA BOLEZEN** je ozaveščanje o simptomih in znakih za pojav sladkorne bolezni v družini in spodbujanje družin pri obvladovanju, skrbi in izobraževanju ter preprečevanju bolezni. Raziskava, ki jo je izdelala Mednarodna zveza za sladkorno bolezen, je pokazala, da ima veliko staršev težave s prepoznavanjem opozorilnih znakov sladkorne bolezni pri svojih otrocih. Prvi znaki ob pojavu sladkorne bolezni so: pogosto uriniranje, čezmerna žeja, večja lakota, hujšanje, utrujenost, zamegljen vid, pogoste okužbe, težave z zbranoostjo (pomanjkanje koncentracije), mravljinčenje v dlaneh ali stopalih, počasno celjenje ran, bruhanje ali

bolečine v trebuhu (prizadeti včasih misli, da gre za gripo). Pomembno je vedeti, da več kot 50 % sladkorne bolezni tipa 2 lahko preprečimo ter da vsakih 8 sekund na svetu zaradi sladkorne bolezni nekdo umre!

(vir: <https://sladkorna.si/vrsteladkorne-bolezni/znaki-in-simptomi>)

Cilj kampanje **RAK TREBUŠNE SLINAVKE** je prav tako ozaveščanje o raku trebušne slinavke, ki je ena izmed redkih oblik raka, pri katerem se statistika kljub izjemnemu napredku znanosti in medicine v zadnjih štirih desetletjih ni prav nič spremenila. Bolezen je namreč še vedno težko prepoznavna, diagnoza praviloma postavljena prepozno (pet let po diagnozi živi le še okoli 4 odstotke bolnikov), stopnja umrljivosti zaradi tega raka pa je izjemno visoka, saj bolniki po postavitvi diagnoze in začetku zdravljenja (v povprečju) živijo manj kot pet mesecev. Najznačilnejši znaki pri raku pankreasa so: nenadno slabo počutje, ki ne poneha, izrazito temen urin, skoraj sivo blato, naglo nenamerno izgubljanje telesne teže,

splošna oslabelost, anksioznost, bolečine (v zgornjem delu trebuha pod žličko, na hrbtu pod levim rebrnim lokom), porumenela koža.

Rak trebušne slinavke, ki se najpogosteje pojavi po 60. letu starosti, narašča. V zadnjih desetih letih se je število obolelih podvojilo. Slovenija spada med države z največjo pojavnostjo raka pankreasa.

(vir: <https://www.zdravstveniportal.si/zdravje/bolezni/243/rak-trebusne-slinavke>)

Občina Beltinci je podprla obe kampanji in 14. novembra 2019 osvetlila pročelje grajskega poslopja v modro, 21. novembra 2019 pa v vijolično barvo.

Tako je bila izražena javna podpora projektoma v skrbi za večjo in boljšo obveščenost naših občank in občanov ter posledično preprečevanje omenjenih bolezni oz. dovolj zgodnje odkrivanje simptomov in znakov le-teh.

Lilijana Bežan Horvat

Medeni zajtrk tradicionalno tudi v letu 2019 posvečen pomenu čebel

»Čebela taka je kot njiva: če hočeš, da ti kaj da, ji moraš tudi dati, ne samo jemati!«

Slovenski čebelarji že 13. leto ob *medenem zajtrku*, ki od leta 2011 poteka v sklopu Tradicionalnega slovenskega zajtrka, obiskujejo malčke in šolarje po vrtcih in šolah. Ozaveščanje naših najmlajših je izjemnega pomena za prihodnost čebel in medu kot zdravega obroka.

Občina Beltinci že od samega začetka zvesto spremlja in podpira delovanje čebelarjev naše občine. Njena delegacija zato vsako leto obiše vrtce in osnovno šolo v Beltincih. Zavedanje o pomenu

čebel za okolje, za obstoj človeštva, kot tudi podpora lokalnim čebelarjem, vse to ima le pozitivne posledice za našo prihodnost ter za prihodnost naših otrok in vnukov. Vodstvo šole in vrtca s strokovnimi sodelavci in sodelavkami zna na pristen in prijazen način predstaviti izjemen pomen čebelic za naš planet in prehrano. Vsako leto mladi vedno znova v en glas zapojejo tudi znamenito pesem *Čebelar* ansambla Lojzeta Slaka. Enako počne vsako leto več kot 42.000 pevcev na več kot 400 šolah in vrtcih.

V petek, 15. novembra 2019, sta - zdaj že tradicionalno - župan Marko Virag in predsednik Čebelarskega društva Štefan Šemen obiskala malčke v Vrtcu Beltinci in učence ter učenke OŠ

Beltinci, kjer deluje tudi čebelarski krožek. Med z maslom, toplo mleko in jabolko - tradicionalni slovenski zajtrk, ki je bil tudi letos izjemno okusen.

Otroci so bili navdušeni nad podatkom, da je bilo v Sloveniji najdenih 564, v Evropi 1965, na svetu pa okrog 20.000 vrst čebel. Najbolj znana čebelica v naši domovini je medonosna kraška čebela, ki je zelo pomembna opraševalka, vendar še zdaleč ne edina. V naravi ji pomagajo tudi črmlji, ki jih je v Sloveniji najdenih doslej kar 35 vrst, ter divje čebele, oprašujejo pa tudi muhe, metulji, nekateri hrošči, celo ose. (vir: <https://www.worldbeeday.org>). Kot opraševalke čebele zagotavljajo hrano in prehransko varnost, trajnostno kmetijstvo, biotsko raznovrstnost

ter pomembno doprinesejo k blažitvi podnebnih sprememb in ohranjanju okolja. Zaščita čebel in čebelarkega sektorja tako dolgoročno prispeva k zmanjševanju revščine, lakote in ohranjanju zdravega okolja ter biodiverzitet. Znanstvene študije dokazujejo, da so v zadnjem obdobju

čebele vedno bolj ogrožene. Le s skupnim prizadevanjem lahko poskrbimo za njihovo varstvo in za njihov življenjski prostor.

Zato jih imejmo radi, skrbimo za ta drobna bitja, ki so za naš obstoj še kako pomembna.

Za konec pa: »Učimo se pri čebelah: pridnost bogati, pogum jača, enotnost nas napravi močne!«

Lilijana Bežan Horvat

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

**VČASIH SE MORAŠ TU USTAVITI,
DA DOJAMEŠ,
KAKO JE KDO,
S HRBTOM OBRNJEN PROTI TEBI,
SREDI ŽIVLJENJA ODŠEL PO CESTI,
KI GA JE IZVRGLA!**

(Niko Grafenauer)

Na dan obeležitve svetovnega dneva spomina na žrtve prometnih nesreč se je tako slovenska, kot tudi svetovna javnost spomnila vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah ter njihovih svojcev. Tudi Občina Beltinci

se temu projektu skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Policijo Murska Sobota pridružuje že od samega začetka, torej letos že 13. leto.

Letošnji slogan se glasi: »ŽIVLJENJE NI REZERVNI DEL!«

V nedeljo, 17. novembra 2019 (tretjo nedeljo v mesecu), smo s kratkim programom pred občinsko stavbo in s prižiganjem lučk pri kapelici svetega Antona v Beltincih javno povedali, da NAM JE MAR - NI NAM VSEENO. ČUTIMO s svojci vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah. Z

zbranimi sta na slovesnosti svoje misli delila župan Marko Virag in predsednik SPV-ja, Mirko Sraka.

V svetovnem merilu je organizacijo tega dogodka pričela leta 1993 že britanska nevladna organizacija ROADPEACE, v Sloveniji pa sta krovna nosilca Zavod Varna pot in Agencija RS za varnost v prometu.

Lučke, ki so v temi zagorele, so zagorele zanje – v znak globokega spoštovanja!

Lilijana Bežan Horvat

PODARITE DOŽIVETJE

Največja izbira darilnih bonov tudi v Beltincih.

KULINARIKA

KOPANJE

ODDIH

MASAŽE

ZA OTROKE

ADRENALIN

DOŽIVETJA

WELLNESS

VRTNARSTVO IN CVETLIČARNA VALENTINA

Panonska ulica 11, 9231 BELTINCI

t: 02 541 19 96

HIŠA DARIL

weber
SAINT-GOBAIN

Fasadni sistem z razbremenilnimi zarezami webertherm Demit Original

DEMIT[®]
ORIGINALNI PROIZVODI

**we
care**

webertherm Demit Original

λ = od 0.031 W/m²K, EKO SKLAD = od 13,5 cm
požarni razred = B-s2-d0

- + EPS-F izolacijska plošča s preklopom in razbremenilnimi zarezami v rastru 10 x 10 cm, ki:
 - premoščajo površinske napetosti
 - dimenzijsko stabilizirajo ploščo
 - preprečujejo prosevanje plošč
 - preprečujejo nastanek razpok
 - preprečujejo nastanek toplotnih mostov med ploščami
 - podaljšujejo življenjsko dobo sistema
- + namensko razvito **fino lepilo za lepljenje** izolacije
- + namensko razvita **groba malta za izdelavo armirnega sloja** omogoča lažje zaribavanje in lepše pripravljeno podlago za nanos zaključnega sloja

www.si.weber

Saint-Gobain Gradbeni izdelki d.o.o. | Cvetkova ulica 1 - 1000 Ljubljana | info@siweber | tel: 01 781 80 10

Armirna mrežica GRATIS!

Ob naročilu fasadnega sistema webertherm demit original vam pripada **gratis** armirna mrežica (normativno glede na naročeno kvadraturu izolacije debeline nad 10 cm).

Akcija traja do 31.10.2019

SAINT-GOBAIN

Sprejeti sklepi 9. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila 13. novembra 2019

Na 9. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila 13. novembra 2019, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 87/VII.

Občinski svet Občine Beltinci sprejme oz. potrdi vsebino dnevnega reda 9. redne seje OS:

1. Sprejem zapisnika 8. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 8. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci.
 2. Predlog imenovanja dveh kandidatov za člane Sveta zavoda Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota.
 3. Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci - 1. obravnava.
 4. Rebalans proračuna Občine Beltinci za leto 2019 in sprejem Sklepa o dolgoročnem zadolževanju.
 5. Druga dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim-nepremičnim premoženjem Občine Beltinci v letu 2019.
 6. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.
- Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v občini Beltinci.
Sklep št. 88/VII:

Občinski svet Občine Beltinci potrdi oz. sprejme vsebino zapisnika 8. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 89/VII:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje v Svet zavoda Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota naslednje člane:
1. Jožica Jakob, Jugovo 48, 9231 Beltinci
2. Laura Zdravec, Lipa 140, 9231 Beltinci.

Sklep št. 90/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme s predpisi usklajen Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci v predlagani obliki in vsebini v prvi obravnavi.

Sklep št. 91/VII:

Sprejme se Rebalans 1 proračuna Občine Beltinci za leto 2019 v predloženi obliki in vsebini.

Sklep št. 92/VII:

Sprejeti načrt razvojnih programov se uporablja do sprejema rebalansa proračuna Občine Beltinci za leto 2020, predvidoma v mesecu aprilu 2020.

Sklep št. 93/VII:

V skladu z določilom 16. člena Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2019 Občinski svet Občine Beltinci pooblašča župana, da z najugodnejšim ponudnikom kredita, po pridobitvi soglasja o zadolževanju s strani Ministrstva za finance RS, podpiše pogodbo o najemu dolgoročnega kredita v višini do 800.000,00 evrov za dobo vračanja do 10-ih let za investicije, vključene v veljavni Proračun Občine Beltinci za leto 2019.

Sklep št. 94/VII:

Sprejme se predlog spremembe Kadrovskega načrta Občinske uprave za leto 2019.

Sklep št. 95/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Drugo dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim - nepremičnim premoženjem Občine Beltinci v letu 2019 - v predloženi vsebini in obliki.
Izvečke sklepov iz zapisnika 9. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

KDAJ: sobota, 4. januarja 2020, ob 9.30

KJE: Ižakovci, Gasilski dom

POT: po skrivnostnih poteh ob reki Muri (cca 10 km)

Pristojbina: 9 € odrasli. **Info:** timmlin@gmail.com ali 031 343 033.

Vsem klubom, športnim društvom in športni javnosti občine Beltinci

Javni razpis za podelitev priznanj Športne zveze Beltinci

Občina Beltinci in Športna zveza Beltinci z namenom popularizacije športne dejavnosti in nagrajevanja naporov in dosežkov društev ter klubov objavljata javni razpis za nominacijo športnice in športnika leta, najperspektivnejše športnice ali športnika (starost od 11 do 15 let), športne ekipe leta, zaslužnega športnega delavca(ke) za organizacijsko delo in športnega delavca(ke) za življenjsko delo.

Nominacije se zbirajo za leto 2019.

V izboru lahko sodelujejo športniki, ki tekmujejo in trenirajo v klubih in društvih, registriranih v Občini Beltinci, lahko pa tudi v klubih in društvih izven občine, morajo pa biti občani občine Beltinci.

Prav tako lahko na izboru sodelujejo športni delavci(ke) za organizacijsko delo na področju športa ter za življenjsko delo v športu v občini Beltinci.

Športne klube, društva in športno javnost pozivamo, da predlagajo kandidate za priznanja.

O predlaganih kandidatih je potrebno predložiti kratko obrazložitev in dosežene rezultate.

Rok za oddajo pisnih predlogov je **17. 1. 2020**. **Obrazca za prijavo najdete na spletni strani Športne zveze Beltinci (www.sz-beltinci.net).**

Predloge lahko pošljete po navadni pošti na naslov:

Športna zveza Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci

ali ga oddate v poštni predal SZ, ki je na sedežu Občine Beltinci,
najkasneje do petka, 17. 1. 2020.

Elektronsko verzijo pošljite na e-naslov: pozderec.9@gmail.com

Predsedstvo Športne zveze Beltinci

Starejši 65+, hvala, da ste v Lipovcih napolnili dvorano vaškega doma...

Svet KS Lipovci je v soboto, 9. 11. 2019, pripravil sprejem za starejše krajanje 65+, katerih je v Lipovcih kar 239. Sprejema se jih je odzvalo 95. V Lipovcih najstarejša krajanka šteje 96, najstarejši krajan pa 89 let.

Prireditve se je začela ob 12. uri s kulturnim programom. Pripravil ga

je KUD Lipovci (*predsednica Cvetka Rengeo*), povezoval pa *Marko Rengeo* v nabito polni dvorani vaškega doma. V začetku so otroci vrtca enote Slamica Lipovci razveselili prisotne s svojim odigranim programom, ko so povezani v krogu skupaj z vzgojiteljicama recitali povedne pesmi iz otroškega sveta, v katerega se vsi tako radi vračamo, še

posebej starejši.

Lipovske mladinke in mladinci so prebrali pesmi s tematiko, ki se navezuje na 3., z daljšanjem življenjske dobe pa tudi na 4. življenjsko obdobje. To je bilo še posebej izraženo ob recitaciji *Jureta Miholiča*, ko je prebral pesem domačinke *Katarine Forjan*.

Objavljamo del pesmi: ...

*»...objeta stopava po gozdni poti.
Pod trudnim korakom listje šelesti.
Drživa se za roke,
razbrazdana od dela
in zgubana od časa.
Kje daleč je čas nežnih dlani?
Kje so najine prehojene poti?
Počasi in neusmiljeno jih briše čas.
Veter odnaša uvelo listje kot davne
spomine.
Jesen je in sama sva.
Lasje sivijo in roke drhtijo.
Le v očeh je ista sreča, isti nasmeh.
Kako dolgo še? Kdo ve?
Ne boj se, mi zašepetaš.
Vedno bom ob tebi...«*

Lipovske ljudske pevke (vodja Vera Bezjak) in Moški pevski zbor Lipovci (zborovodja Gorazd Tivadar) so s svojimi zapetimi pesmimi priklicali v spomin prašne stopinje nekih daljnih večerov, ko je na vasi odmevala pesem...zdaj na enem, čez čas pa spet na drugem koncu...

Posebno vzdušje je zavladalo, ko je Dejan Jakob, predsednik Sveta KS Lipovci, po pozdravnem in zahvalnem nagovoru povabil na oder pare, ki so pred kratkim praznovali zlato, biserno ali diamantno poroko in jim v imenu vseh nas čestital za življenjski

jubilej sožitja v zakonu ter jim izročil simbolično darilo.

Po prireditvi je sledilo kosilo, kramljanje in druženje. Ob tem se je čutila pozitivna energija, slišala se je pesem in videti je bilo, da bi marsikdo še ostal, še več, želel, da bi taka srečanja potekala bolj pogosto z različnimi programi medgeneracijskega druženja. **Tudi zato je Svet KS Lipovci že v prejšnjem mandatu in ponovno v tekočem mandatu predlagal in poslal na Občino Beltinci sklep, da uvrsti v razvojni program naše lokalne skupnosti preureditev vaškega doma v medgeneracijsko središče, v katerem bi bilo organizirano dnevno varstvo in druženje za starejše občane. To ni postranska želja, to je potreba iz leta v leto vse večjega bazena populacije 65+, katera je naši družbi dala in še daje marsikaj, zato je prav in spoštovanja vredno, da ji lokalna skupnost dviguje in izboljšuje kakovost bivanja v starostnem obdobju** (več slik na www.lipovci.si)

F2C

Srečanje starejših krajanov v Gančanih

17. 11. 2019 je Svet KS Gančani v dvorani ŠRC Gančani pripravil tradicionalno srečanje starejših krajanov. Nanj so bili vabljeni vsi krajanje Gančan, starejši od 65 let. Prišlo jih je preko 50. V kulturnem programu so nastopili najmlajši iz vrtca Sodček Gančani, osnovnošolci iz OŠ Beltinec, člani Glasbene šole Beltinci ter moški zbor Gančani. Za glasbeno zabavo je poskrbel glasbeni duet Varašanca. Na prireditvi je prireditelj - KS Gančani - podelila simbolično darilo najstarejšemu krajanu in krajanki, pa še darilo krajanki, ki je slavila rojstni dan.

Zaradi dobrega vzdušja na tovrstnih prireditvah razmišljamo, da bi naslednje leto vabili na srečanje krajane, starejše od 60 let. Z znižanjem starostne meje bi zagotovili obisk večjega števila krajanov ter jih obogatili z medsebojnim druženjem.

Simon Kristl,
predstavniki Sveta KS Gančani

*Najstarejša udeleženca prireditve,
Maučec Matija in Horvat Marija
iz Gančan.*

Obiskali smo Hedviko Križanič

Hedvika Križanič, rojena Horvat, se je rodila 15. 10. 1929 v Gančanih, staršema Matiji, ki je bil rezar in delovodja pri takratni grofici, in gospodnji Agati. Otroštvo je preživela v krogu štirih bratov in sestre. Trije bratje - Štefan, Taško in Franc - so že pokojni, kakor tudi sestra Katica. Živi le še brat Gusti v Ljubljani.

Hedvika se rada spominja otroških dni, ki so jih srečno preživljali, velikokrat ob težaškem delu. Na polju je takrat bilo potrebno veliko ročnega dela, ki ga je Hedvika z veseljem opravljala, vedno ob petju. Leta 1955 se je poročila z

Martinom Križaničem iz Gančan, s katerim sta si ustvarila družino na Martinovi domačiji. V zakonu so se jima rodili štiri otroci: sin Štefan in hčerke Marija, Nada ter Olga. Hčerke so si ustvarile družine v okolici rodne vasi, sin Štefan pa na domačiji, kjer Hedvika s sinovo družino srečno preživlja jesen življenja. Najbolj je vesela obiskov šestih vnukov in štirih vnukinj, ter sedmih pravnukov in dveh pravnukinj. Življenje tudi njej ni prizanašalo, saj je mož Martin odšel s trebuhom za kruhom v sosednjo Avstrijo, Hedvika pa je ostala doma sama s štirimi otroci

in vsem delom na polju, ki ga na kmetiji ni bilo nikoli malo. Kljub temu je bila vedno optimistična in vesela. Zelo rada je bila v naravi, vedno je priskočila na pomoč sosedom in znancem. V prostem času, ki ga kljub obilici dela ni bilo na pretek, si je vedno rada vzela čas za vse vrste ročnih del. Njena največja strast so bile in so še vedno rože. Te še vedno upodablja iz krep papirja. Njene kroune za majoš so vedno prisotne, mnogo let je krasila tudi klobuke za pozvačina. Sodelovala je na mnogih občinskih in krajevnih prireditvah, ki se jih z veseljem spominja. Njena druga strast so izdelki iz slame. Mnogo njenih izdelkov je svoje mesto našlo v okoliških državah, tudi v Združenih državah Amerike. Svoje znanje je vedno rada prenašala na mlajše rodove ter jih z izkušnjami usmerjala pri ustvarjanju ročnih spretnosti.

Zapis je nastal ob pomoči snahe Marije, ki odlično nadaljuje Hedvikino tradicijo. Člani sveta KS Gančani, skupaj z županom občine Beltinci - Markom Viragom, smo Hedviko obiskali ob njenem visokem jubileju.

Alojz Vinčec

Novičke iz Krajevne skupnosti Melinci

Spoštovane krajanke in krajani, mineva leto dni od lokalnih volitev, od izvolitve novih članov Sveta krajevne skupnosti in s tem prevzema mandata. Veliko, pa vendar premalo. Premalo, upoštevajoč birokracijo, s katero se vsakodnevno spopadamo. Pa vendar lahko zagotovim, da delamo korake v pravo smer, da se počasi bližamo zadanemu cilju. Srčno upam, da bomo v prihajajočem letu od besed in načrtov na papirju prešli k dejanjem.

Na tem mestu želim omeniti nekaj aktivnosti, ki smo jih s pomočjo zaslužnih posameznikov izpeljali oziroma še potekajo:

- V zimskih mesecih smo telovadili pod vodstvom strokovnjakov

iz Centra za krepitev zdravja, ki deluje pod okriljem Zdravstvenega doma Murska Sobota. Vadba je bila dobro sprejeta in obiskana, malo manj test hoje, katerega smo prav tako pripravili skupaj z njimi. Sodelovanje z ZD Murska Sobota nadaljujemo z mesečnimi posvetovalnicami, ko nas obišče patronažna sestra Simona. Zdravje je pravica posameznika, dolžnost vsakega pa je, da poskrbi zanj! Naj bo to misel, ki vas bo vodila tudi na ure vadbe, ki jih dnevno izvajajo udeležence Šole zdravja. Vabljeni, da se pridružite.

- Odpadki so pereč problem povsod, nam pa nikakor ni bil v ponos »ekološki otok« na vpadnici iz smeri Gornje Bistrice, ki to nikakor ni bil. Zaradi tega smo se odločili za odstranitev zaboju za odpadke. Upam, da smo kot družba dozoreli do te mere, da odpadkov ne bomo odlagali v naravi, saj imamo v občini ustrezno organiziran odvoz in zbiranje odpadkov.
- Opravljena je bila sanacija broda na reki Muri, ki je bil potreben obnove. V prihodnje bi si želeli aktivnejše vloge vseh, ki lahko pripomorejo k turistični promociji in razvoju kraja, saj

menim, da si vas in posamezne zanimivosti nedvomno zaslužijo uvrstitev na turistični zemljevid občine in pokrajine.

- Digitalna pismenost je danes nujno potrebna. Še vedno poteka brezplačno računalniško izobraževanje v okviru operacije LAS Goričko 2020 z nazivom Digitalne rešitve za izzive podeželja.

Ponosni smo na aktivnosti naših društev. Pohvale vredno je, da

sodelujejo ob različnih priložnostih in le redko katera prireditev v vasi mine, da ne sodelujeta vsaj dve društvi. To je priložnost, da vsem, ki na svoj način pripomorete k dogajanju v kraju, izrečem zahvalo.

Vsak posameznik je kamenček v mozaiku skupnosti. Le s skupnimi močmi bomo zmogli uresničiti ideje za boljši jutri. Osredotočite se na tiste stvari v življenju, ki jih imate radi. Sprevideli boste, kako bogati ste in začeli boste ceniti obilje, v katerem

živite.

Bralke in bralci, ob prihajajočih praznikih želimo vse dobro, predvsem pa zdravja in obilja v letu 2020.

*V imenu Sveta KS Melinci zapisala
Tina Zver-Vlaj*

Defibrilator tudi na Melincih

V nedeljo, 27. oktobra, so člani PGD Melinci tradicionalno pripravili dan odprtih vrat. Letos je bilo ob gasilskem domu še posebej svečano, saj so člani Društva upokojencev Melinci predali krajanom v uporabo avtomatski eksterni defibrilator. Pobuda za zbiranje sredstev in nabavo defibrilatorja je prišla iz vrst društva upokojencev, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Za prisrčen program so poskrbeli otroci z vzgojiteljicami iz vrtca Cigelček Melinci.

Pred namestitvijo smo poskrbeli še za prikaz rokovanja z napravo, kar so izvedli delavci ZD Murska Sobota. Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje. Uporaba je varna in enostavna, uporablja ga lahko prav

vsak. Samo uporaba AED, brez stiskov prsnega koša in umetnega dihanja, je

neučinkovita!

Tekst in foto: Tina Zver-Vlaj

Vir: Internet

Pesniška zbirka Tineta Mlinariča v prekmurščini

Literarno glasbeni večer Pisatelji in reke - Na valovih besed in glasbe, ki so ga organizatorji tokrat izvedli na Prekmurski domačiji v Lipi in ga dodatno poimenovali Prekmurje 2019, je nadaljevanje več kot 20-letne etnokulturne in mitološke destinacije ob Muri, Otoka ljubezni in 7-letnega sodelovanja z Društvom slovenskih pisateljev v projektu Pisatelji in reke.

Prekmurska domačija v Lipi je še kako povezana z reko Muro, saj je v njej sedež Ekomuzeja Mura, mednarodnega projekta, ki ga je ZTK Beltinci kot vodilni partner, skupaj s partnerji iz Pomurja in Medžimurja, izvajal med leti 2009 in 2012 in je trajnostno naravnano, tako da so rezultati projekta vidni in delujoči še dandanes.

Z letošnjo prireditvijo sta Zavod za turizem in kulturo Beltinci in Društvo slovenskih pisateljev pristopila tudi k obeleževanju stoletnice priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, hkrati pa so s tem večerom tudi uradno zaokrožili aktivnosti obeleževanja stoletnice v občini Beltinci. Pozdravne besede v imenu Društva slovenskih pisateljev je prisotnim namenil predsednik društva, Dušan Merc, ki je zbranim prebral tudi odlomek iz svojega romana Čista ženska.

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v sklopu literarnega dogodka Pisatelji in reke založnik dveh novih književnih del, knjige Prekmurski pisateljski prostori, avtorja Francija Justa, in pesniške

zbirke Srečkovači, avtorja Tineta Mlinariča. Uredil jo je Franci Just, ki se ob literarni in jezikovni publicistiki posveča tudi raziskovanju literarnih pojavov in osebnosti v slovenskem panonskem prostoru in književnosti Slovencev v Porabju.

Številnemu občinstvu se je predstavil Ivan Dobnik, pesnik, prevajalec, esejist in kritik, idejni pobudnik in odgovorni urednik literarne revije Poetikon in Poetikonovih lir, knjižne zbirke, namenjene pesniškim zbirkam slovenskih avtorjev, knjižnim izdajam prevodov poezije in dvojezičnim ali večjezičnim pesniškim knjigam. Leta 2009 je na mednarodnem bienalnem pesniškem srečanju Moneteau poétique osvojil nagrado Palmes poétiques, leto pozneje pa prvo nagrado za poezijo na mednarodnem literarnem natečaju združenja Art grupa Akt v Srbiji. Njegove pesmi so prevedene v številne evropske jezike.

Po predstavitvi avtorjev in njihovih književnih del je sledilo druženje ob ognju na gümli Prekmurske domačije.

Franci Just je predstavil novo pesniško zbirko Srečkovači Tineta Mlinariča, pesnika, esejista, mlinarja in ekologa, brez katerega ne bi bilo Mitoloških večerov. Njegovo poezijo iz zbirke Vretine dnik je uglasbila Moira, vodja zasedbe Moirissimo, ki tudi interpretira izbrane pesmi. V izvedbi Moire in Urha smo slišali uglasbeni pesmi Dnika in Litera za literof.

Z avtorjem se je ob izidu njegove sedme pesniške zbirke pogovarjala Lilijana Bežan Horvat.

Tine, izdali ste že sedmo pesniško zbirko, ki vsebuje pesniške stihe v prekmurščini, nam lahko poveste kaj več?

Tokratna pesniška zbirka z naslovom Srečkovači se, kot moja prva v prekmurščini, Vretine dnik naslanja na dolinsko podnarečje, torej naše, ki ga tudi govorimo. Oporo pa sem iskal v knjižni prekmurščini, za katero je rojak prof. Vilko Novak izdelal tudi obširni slovar.

In zakaj v prekmurščini? Mogoče sem na tak način kaj pripomogel k osvetlitvi časov, ko je bila prekmurščina knjižni jezik, na tak način iskal svoje (naše) skupne korenine in se na nek način istovetil z našimi literarnimi ustvarjalci in tistimi, ki so gradili prekmursko identiteto izpod tujega jarma. Morda tudi osvetlil življenje in delo »malih Prekmurk in Prekmurcev«, ki so zgolj z neuklonljivo voljo in vero oblikovali mürsko krajino; a se o njih ne govori.

Zbirka nosi naslov SREČKOVAČI – kaj vas je zanjo navdihnilo?

Prepričan sem, da je sreča poleg ljubezni najbolj zaželena in najpogosteje izgovorjena ali zapisana beseda. Vsi si želimo sreče, ki se nam naj zgodi, nas obogati, ko pa je potrebno zanjo kaj postoriti, pa se nam že zatika. Da bi pa vseeno dosegli »globljo osrečitev«, se moramo podati na pot za njo, srečno hrepenenje pa skrito nositi v sebi. To bi naj poizkušali SREČKOVAČI, ki z ljubeznijo iz ne-obdelanega kujejo obdelano, iz malega večje, iz ne-lepega lepo.

Pesmi, kot lahko razberemo, so pisane na preprost in razumljiv način in zato slehernemu človeku dostopne – se strinjate?

Moj moto je pisati na preprost in razumljiv način, da lahko človeški čuti zaznajo, vendar iz njega poizkušati narediti literarno-duhovne presežke. V literaturi je malo takih ustvarjanj, temu primeren je odziv bralcev. Pišem iz izkušnje življenja, ne samo svojega, tudi iz tistega, ki ga videvam ali kako drugače zaznavam. Želim pa, da bralec ob moji pesmi piše svojo pesem, išče

svojo srečo, zato sem tudi zapisal verz: »naj se edna srčca od drüjge louči« in »naj bou od vsej«.

Katera pesnitev Vam je iz pričujoče zbirke najljubša in zakaj?

»Sakši si naj vzeme, štero si zaželij«

To je že druga pesniška zbirka v prekmurskem jeziku, prva je izšla, naj spomnim, v letu 2014 – pod naslovom Vrétine dnik - kakšna je razlika med njima?

Omenjena prva izhaja iz sveta Müjre, zdajšnja pa iz dogodkov, opravil, pripetljajev, ki se kar tako, mimogrede zgodijo in nanje največkrat niti nismo pozorni, jih ne zaznamo in kakor nas obiščejo nas tudi zapuščajajo. Gre za utrinke iz raznoterih dogodivščin; ob njih pa me vendarle zanima, ali nosijo s seboj kakšna globlja sporočila in kako se na taka bežna soočanja odziva naša duša ...

Spremno besedo v knjigi je zelo nazorno podal slovenski publicist, urednik in literarni zgodovinar prof. Franci Just. Kaj se vam je od njegovega pisanja najbolj vtisnilo v spomin?

Prof. Francija Justa srečujem že kot urednika mojih prvih knjig iz časov založbe FrancFranc in tudi tokratne. Je eksakten in strokoven, predvsem mi je v tej »prekmurski« bil v oporo v jezikovno-narečnem in tudi literarnem smislu, ker iz slovarja prof. Vilka Novaka izhaja, da ima sleherna prekmurska beseda poudarek (krativec, ostrivec,

poudarjeni samoglasnik), kar pa bi bilo za literarno delo precej obremenjujoče. V času nastajanja pesmi mi je podobno svetoval upokojeni profesor, salezijanski duhovnik iz Melincev g. Stanislav Duh. Zaradi tega je v pesmih uporaba omenjenih znakov zmanjšana; v primerih, ko se prekmurska in slovenska beseda ujemata, npr: sreča, pa so poudarki ohranjeni. V prvi narečni knjigi Vrétine dnik je uredniško in lektorsko delo vzorno opravil mladi prof. Danijel Škafar.

V KS Lipa, kjer je bila predstavitev Vaše pesniške zbirke, je še posebej prijeten in domač ambient. Cimprana, s slamo krita hiša, izvabi iz človeka spomine na nekoč – kaj mislite o tem Vi? Bi nastala na to temo tudi še kakšna pesem?

Če bom zaslišal KLIC ali prišlo POVABILO (od znotraj) ...

Kot Vas poznamo imate radi zemljo, spoštujete svoje korenine, ljubite naravo in reko Muro in si prizadevate za njeno ohranitev. Kaj polagate na dušo našim mladim rodovom, ki prihajajo za nami?

Najtesneje smo povezani z naravo, ki nam rodi sadeže in s tem daje življenje, če dopustimo in naredimo, da taista narava (in reka Mura) tudi naše notranje pokrajine (duše) hrani in vlaži.

Kot je zapisal Franci Just – ste eden redkih ustvarjalcev, ki priznavate prekmurščino kot literarni jezik in s ponosom pišete v njem. Želim si, da

bi ga naši zanamci negovali in se ga nikoli ne sramovali. Kakšno je vaše mnenje o tem?

Želim, da materni jezik ne bi pozabljali, ne zametovali, ampak skozi njega izražali spoštljiv odnos do prednamcev, da bi znali ceniti in posnemati njihovo kleno in hkrati krepostno držo, ter da bi se, v to sem prepričan z maternim jezikom zmogli tudi literarno izražati; ne nazadnje smo se z njim najprej soočili, saj je knjižna slovenščina naš sekundarni jezik.

Tine, dovolite mi, da se Vam zahvalim za ta iskren pogovor in naj se preko peresa na papir izlije iz Vašega srca še mnogo čudovitih pesnitev, ki tako zelo poudarjajo ljubezen do Prekmurja, do domačega kraja, do pristnih človeških odnosov, do ohranitve in negovanja narave ter naše bogate dediščine, na primer mlinarov, bûjrašov, čolnarov, brodarov na Muri, pa ciglarov, ki ste jih tudi Vi literarno obdelali, naša kulturna in turistična društva pa jih lepo negujejo in obnavljajo ... Obilo inspiracije ter veselja do ustvarjanja v prekmurščini tudi v prihodnje.

Nam pa kličem »BODIMO SREČKOVAČI, saj ni potrebno dosti, le ljubezen!

Hvala Vam za občuten pogovor.

Simona Cizar in Lilijana B. Horvat

Foto: Jože Gabor

Ekскурzija v London

Ker smo želeli učitelji tujih jezikov učencem obveznega izbirnega predmeta angleščina predstaviti angleščino v naravnem okolju, jim omogočiti stik z angleško kulturo, povečati motivacijo za učenje drugega tujega jezika in jih usposobiti za samostojno mobilnost po Evropi, smo se odločili, da organiziramo ekskurzijo v London.

Tako so se učenci 8. in 9. razreda obveznega izbirnega predmeta angleščina v petek, 18. 10. 2019, skupaj z učiteljico spremljevalko odpravili na tridnevni izlet v London.

Pred šolo smo se zbrali ob 11.30 uri in se odpeljali na letališče Jožeta

Pučnika Ljubljana, kjer smo se spoznali z vodičko Špelo Šinigoj iz turistične agencije Twin in s skupino iz OŠ Luče. Polni entuziazma smo se odpravili novim dogodivščinam in izkušnjam naproti.

V naslednjih treh dneh smo doživeli življenje v skoraj devet milijonskem mestu in spoznali številne znamenitosti. V soboto zjutraj smo se najprej soočili s podzemno železnico, ki nas je popeljala do Natural History Museuma. Tam so nam družbo delali dinosavri, kiti v naravni velikosti, ptice, različne kamnine in simulator potresa. Potem nas je pot zanesla mimo Royal Albert Hall vse do Hyde

Park in Kensington Gardens. Pot nas je zanesla tudi h katedrali Svetega Pavla (St. Paul's). Popoldne smo se podali na »zibajoči« se most Millenium Bridge, ki nas je popeljal do Shakespearjevega gledališča The Globe, vožnja z London Eye pa je bila vrhunec sobotnega popoldneva. Zvečer smo uživali ob uličnih umetnikih na trgu Covent Garden.

Začetek nedeljskega dneva je bila vožnja s podzemno železnico do Canary Wharf, ki je moderni del mesta na področju Ducklands in spominja na Wall Street. Od tu smo se z računalniško krmiljeno nadzemno železnico, DLR, odpeljali do reke Temze. Reko Temzo

Udeleženci ekskurzije s spremljevalko Blanko Kocbek

smo prečkali na zelo nenavaden način, tj. po tunelu pod reko. Potem nas je pot zanesla na Greenwich in na grič pri Observatoriju, kjer je tudi ničelni poldnevnik, ki določa čas po vsem svetu. Z griča smo imeli tudi lep razgled na Queen's House, Naval College, The O2, itd. Prosti čas smo namenili kosilu, obisku tržnice in Starbucks Coffee. Po prostem času je sledila vožnja z ladjico po reki Temzi do Big Bena. Sledil je sprehod mimo Downing Streeta in konjeniške straže. Ustavili smo se tudi na Trafalgar Square, od koder smo se s podzemno železnico odpravili do muzeja voščenih lutk Madame Tussauds, kjer smo se fotografirali s slavnimi, spoznali zgodovino Londona

in uživali v 4D kinu. Sledila je vožnja z dvonadstropnim avtobusom (doubledecker) do Piccadilly Circusa. Od tu smo se peš sprehodili skozi China Town do Leicester Square, kjer smo imeli prosti čas za večerjo in nakupe v trgovinah, kot so M&M'S World Store ali Hard Rock Café.

V ponedeljek zjutraj smo se odpravili iz hotela in se z avtobusom odpeljali v center mesta do Green Parka. Sledil je hiter sprehod do Buckinghamske palače, kjer smo lahko videli menjavo kraljeve straže. Od tu smo potem pohiteli na kosilo, nakar je sledila vožnja do letališča Gatwick, od koder smo ob 16.35 ure poleteli proti letališču Jožeta Pučnika v Ljubljani.

Ekskurzija je učencem ponudila raznolika nepozabna doživetja in izkušnje, kot so let z letalom, vožnja s podzemno železnico, vožnja z dvonadstropnim avtobusom, spoznavanje in srečevanje ljudi iz celega sveta, spoznavanje in nova spoznanja glede naravnih in kulturnih znamenitosti, aktivna uporaba angleškega jezika v vsakodnevem življenju in druženje z vrstniki.

Vtisi nekaterih učencev:

"V Londonu smo se imeli nepozabno. Videli smo ogromno znamenitosti, kot so: London Eye, Tower Bridge, Buckingham Palace in še... Zajtrkovali smo v hotelu, kjer so bili zajtrki res obilni in zelo okusni. Hotel je bil velik in zelo lep. Obiskali smo tudi muzej lutk Madame Tussauds, kjer smo videli razne filmske igralce, pevce, kraljevo družino in ostale svetovno znane osebnosti." (Tinkara, 9. a)

"Bilo je zelo lepo. Videli smo veliko zanimivih stvari. Končno se mi je uresničila želja." (Živa, 8. c)

"Bilo je zelo zanimivo. Videli in slišali smo veliko stvari. Ni mi žal, da sem se prijavil. Upam, da bom še kdaj šel tja. Hrana mi je bila zelo všeč, še posebej tradicionalni zajtrk v hotelu. Najboljši mi je bil London Eye. Nepozabna izkušnja." (Jure, 9. c)

Mednarodna konferenca na OŠ Beltinci

Plenarni predavatelji na konferenci z ravnateljico šole

V soboto, 26. 10. 2019, je na OŠ Beltinci potekala 2. mednarodna konferenca z naslovom Dodane vrednosti in vsebine v sodobni šoli.

Konferenco sta s svojim nagovorom odprla Matejka Horvat, ravnateljica šole, in Marko Virag, župan občine Beltinci. V kulturnem programu je nastopil mladinski pevski zbor OŠ Beltinci pod mentorstvom učitelja glasbe Mihe Kavaša, in recitator Jan Slavic Bezjak s pesmijo Kaj je Mújra zašepetala.

V prvem delu konference so sodelovali s svojimi predavanji plenarni predavatelji iz štirih držav: Slovenije, Hrvaške, Češke in Grčije. Izkušnje in primere dobrih

praks so v plenarnem delu predstavili: dr. Hotimir Tivadar (Slovenija), dr. Renato Lukač (Slovenija), mag. Mateja Kosi (Češka), Marko Ferek (Hrvaška) in Angeliki Bogkia (Grčija).

V drugem delu je bilo v 24 delavnicah predstavljenih kar 340 samostojnih referatov.

Mednarodna konferenca je bila zelo uspešna. To je bil vrhunski izobraževalni dogodek, saj je dan minil v izmenjavi bogatih strokovnih izkušenj in prijateljskem ozračju. Udeleženci so se, verjamemo, domov vrnili obogateni z novimi idejami, ki jih bodo lahko s pridom uporabili pri svojem vzgojno-

izobraževalnem delu.

OŠ Beltinci bo izdala tudi e-zbornik, v katerem bodo objavljeni vsi prispevki, ki so bili predstavljeni na konferenci.

Cvetka Rengeo

Strokovna ekskurzija z učenci krožkov Prekmurski jezik in kultura v Porabje

V petek, 11. 10. 2019, smo se člani krožka z mentorico, člani Prekmurskega društva General Maister iz Murske Sobote, ki so bili organizatorji ekskurzije, in učenci iz OŠ Kapela, Tišina ter Fokovci odpravili med naše vrstnike v Porabje.

Pot nas je vodila skozi Fokovce (malica) in Grad na Goričkem (ogled sedeža Krajinskega parka Goričko) do spomenika na Tromejniku.

Naša zelo pomembna postaja je bila na dvojezični OŠ Gornji Senik. Ob številnih nagovorih (ravnateljica šole, konzulka Metka Lainšček, Klavdija Sedar, svetovalka za slovenski jezik, Ropoš, M. Farič) je sledilo srečanje z učenci šole in skupna domoznansko-kulturna prireditev.

Predstavili smo se s prekmurskimi pesmimi, izštevankami, zbadljivkami in otroškimi igrami. Zelo zadovoljni smo, ker so učenci iz Senika uživali ob našem programu, ga zelo pazljivo spremljali in se smejali, vse to pa potrdili z močnim aplavzom. Veseli smo tega, saj smo se trudili, da smo govorili prekmursko, dovolj počasi in razločno, da so nas razumeli. Bilo je prijetno, tudi poučno; spoznali smo, kako se učijo oni, spoznali smo člane njihove FS.

Pot nas je potem vodila v Monošter v Slovenski kulturno-informacijski center, kjer nas je pozdravila predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem, Kovačeva, ogledali pa smo si tudi film o Porabju.

V Števanovcih smo si ogledali Muzej

železne zavese in se ustavili še ob Malem Triglavu v Andovcih. Na poti proti domu smo imeli postanek še v Čepincih in si ogledali Graničarski muzej.

Ekskurzija je bila vsebinsko bogata, zelo dobro organizirana in do potankosti izpeljana, s čudovitim odnosom organizatorjev do otrok - članov ID Prekmurščina, zato najlepša hvala vsem iz Prekmurskega društva General Maister iz Murske Sobote.

Veselimo se ponovnega sodelovanja.

**Valerij, Živa V., Lara, Larisa,
Tjaša, Živa Z., Ines, Špela
z učiteljico Jelko Breznik**

V časopisu *PORABJE - tednik Slovencev na Madžarskem* - v prispevku „*NIŠKE SE NE NARODI V KNJIŽNI GEZIK*“ je novinar Dušan Mukič o nastopu naših učencev napisal naslednje:

Program OŠ Böltinci se je začno z lejpov igravtov na gosli, čuli smo prekmursko pesem „Zrelo je žito“. Po tiston so vsi šaularge vküper spejvali domanje naute, na konci pa so na red prišle mlašeče špile: eden drügoga so vöšteli („enci-penci“), o vrejmeni so se pogučavali po domanje. Vrnau Böltinčarge so bili tisti, šteri so eden drügoga stare prekmurske „caune“ (zbadljivke) gučali, štere je gvüšno nej bilau léko zbrati.

Sprejem učencev v Šolsko skupnost OŠ Beltinci

V četrtek, 21. novembra 2019, smo učence 1. razreda sprejeli v Šolsko skupnost učencev Osnovne šole Beltinci. Temu svečanemu dogodku so prisostvovali učenci 2. in 3. razreda, s petjem pa so ga popestrili učenci otroškega pevskega zbora

pod vodstvom učiteljice Mihaele Šalamun Mataič, ki so na ta način našim najmlajšim šolarjem izkazali dobrodošlico. Dogajanje je organiziralo vodstvo ŠS z devetošolci.

Program sta vodila in povezovala Nejc Hozjan in Hana Škafar, nagovorila pa

jih je tudi ravnateljica Matejka Horvat. Po svečani zaobljubi sta jim Timotej Tivadar in Lucija Novak podelila »sovice« kot simbol učenosti in vstopa v našo šolsko skupnost. Obeske so izdelali »njihovi veliki šolski prijatelji«, skupaj z učiteljico Stanko Rajnar. Nejc in Hana sta poskrbela še za sladko čokolado.

Vsem prvošolcem ob vstopu v šolsko skupnost čestitamo in jim želimo veliko uspehov na poti osnovnošolske poti izobraževanja. Upamo, da bodo stkali prisrčna prijateljstva in ustvarili nepozabne spomine na šolske dni. Prisrčno dobrodošli torej v Šolsko skupnost OŠ Beltinci še enkrat.

Mentorici:

Nada Forjan in Snežana Šeruga

Nastop članov interesne dejavnosti Prekmurščina na državni proslavi v počastitev dneva Rudolfa Maistra

Živa, Valerij, Lana in Asja med nastopom

Proslava je potekala v petek, 22. 11. 2019, v Gledališču Park v Murski Soboti. Scenarist in režiser proslave je bil Dario Varga, v kulturnem

programu pa so sodelovali: Sandra Perš in Dario Varga, Orkester slovenske vojske, Marko banda ter učenci iz OŠ, ki obiskujejo interesno dejavnost

prekmurščina. To so: Kobilje, Tišina, Grad, Fokovci in Beltinci. Nastopajoči učenci so v prekmurščini „vabili ljudi, ki še niso bili v Prekmurju,“ naj obišejo našo pokrajino, spoznajo naravne lepote, kulinariko, kulturne spomenike, dediščino ...

Našo šolo so zastopali: Živa, Valerij, Lana in Asja. Delo so zelo dobro opravili. Lahko smo ponosni nanje.

Bila je pomembna izkušnja, saj je v enem dnevu potekala vaja, generalka in tudi nastop.

Jelka Breznik

Naravoslovni dan - dan slovenske hrane v Dokležovju

V petek, 15. 11. 2019, smo na podružnici v Dokležovju izvedli naravoslovni dan z naslovom Dan slovenske hrane. Ob soju svečk smo se v prijetnem vzdušju najprej okrepčali s slovenskim tradicionalnim zajtrkom, nato pa nestrpno pričakovali obisk čebelarjev. Pridružili so se nam tudi otroci vrtca Dokležovje ter z zanimanjem poslušali predstavitve o čebelicah, njihovem življenju in pomenu za človeka. Čebelarja sta z veseljem odgovarjala tudi na vprašanja otrok. Ta dan so nam popestrile tudi babice naših učencev, ki so pomagale pripraviti tradicionalno prekmursko jed. Učenci so v delavnicah izdelovali tudi prehransko piramido, čbelice iz papirja, naučili pa so se zaplesati tudi čebelji ples. S polnimi želodčki smo se zadovoljni strinjali, da je bil dan zelo lep in poučen ter da si želimo še več podobnih dejavnosti.

Barbara Štraki

Dan slovenske hrane na POŠ Dokležovje

Pestro dogajanje na POŠ Dokležovje

Na podružnični osnovni šoli v Dokležovju je v letošnjem šolskem letu zaživela folklorna skupina, v njene vrste pa že veselo korakajo otroci iz vrtca Sonček Dokležovje. V popoldanskem času si na šoli čas krajšamo z različnimi projekti. Tako je izpod rok učencev nastal tudi lik iz priljubljene igre Minecraft, s člani gledališkega krožka pa smo oblikovali še sceno za uprizoritev praznične predstave za otroke naše šole in vrtca. V malih brihtnih glavah se vsak dan znova rodi veliko novih idej, tako da strokovni delavci šole in starši že komaj čakamo, da znova nastane kaj novega izpod rok naših brihtnežev.

*Zapisala vodja OPB POŠ Dokležovje
Urška Ropoša*

KOLENDAR PRIREDITEV 2020

JANUAR

Zavod za turizem in kulturo Beltinci

13. NOVOLETNI POHOD KK TIM MLIN BELTINCI

Sobota, 04.01.2020, ob 9.30
Ižakovci, gasilski dom
Proga: po skrivnostnih poteh ob reki Muri
Organizator: KK TIM MLIN Beltinci

GLEDALIŠKA PREDSTAVA Kralj v časopisu

Petek, 10.01.2020, ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: ZTK Beltinci

17. JANEZOV POHOD

Nedelja, 12.01.2020, ob 09.00
proga: Dobrovnik - Renkovci - Bratonci, turistična hiša »Žlica«
Organizator: TD Bratonci, TD Dobrovnik, KUD Anton Martin Slomšek Renkovci

LITERARNI VEČER - PREDSTAVITEV KNJIGE

Petek, 17.01.2020, ob 18.00
Darjan Lorenčič: 1919 - Rdeče Prekmurje
Poročna dvorana Beltinskega gradu
Organizator: ZTK Beltinci

LÜJPANJE TIKVINOGA SEMENA

Petek, 18.01.2020, ob 18.00
Cimprana iža v Lipi
Organizator: KD Lipa

KINO BELTINCI: film Franceta Štiglica Deveti krog

Četrtek, 23.01.2020, ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: ZTK Beltinci

KINO BELTINCI: slovenski vojni film Preboj

Četrtek, 30.01.2020 ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: ZTK Beltinci

FEBRUAR

AVTOBIOGRAFSKA MONOKOMEDIJA JASNE KULJAJ "BORKA"

Sobota, 01.02. 2020, ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: Jasna Kuljaj, s. p.

BLAŽEV REZ VINSKE TRTE

Ponedeljek, 03.02.2020
Beltinci, pred vinoteko
Organizator: Vinogradniško društvo Beltinci

OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

07.02.2020, ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: Občina Beltinci

13. PREŠERNOV POHOD

Nedelja, 09.02.2020, ob 13.00
Lipa, gasilski dom - Odranci - Beltinci - Lipa, gasilski dom
Organizator: PGD Lipa

GLEDALIŠKA PREDSTAVA V ANGLEŠKEM JEZIKU

Frankenstein, The Monster and the Myth
Petek, 14.02.2020, ob 10.30
Kulturni dom Beltinci
Organizator: ADGE Europe, München

LITERARNI VEČER - PREDSTAVITEV KNJIGE

Petek, 14.02.2020, ob 18.00
Karolina Kolmanič: Novele
Poročna dvorana Beltinskega gradu
Organizator: ZTK Beltinci

KINO BELTINCI: FILM Franceta Štiglica Praznovanje pomladi

Četrtek, 20.02.2020, ob 19.00
Kulturni dom Beltinci
Organizator: ZTK Beltinci

PUSTNO RAJANJE

Torek, 25.02.2020 ob 14.00
Dvorišče Gostišča Zvezda Beltinci
Organizator: TD Beltinci

POTOPISNI VEČER KK TIM MLIN BELTINCI

Februar 2020, ob 18.00
Grad Beltinci
Organizator: KK TIM MLIN Beltinci

RAZGLASITEV NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV IN ŠPORTNIC OBČINE BELTINCI ZA LETO 2019

Februar 2020
Grad Beltinci
Organizator: Občina Beltinci in ŠZ Beltinci

Obisk stanovalcev Doma starejših občanov Dosor iz Radencev na POŠ Dokležovje

Tudi letos so se učenci naše podružnične šole udeležili delavnic, ki so jih pripravili stanovalci iz Dosorja. V njih so izdelali igrače, s katerimi so se otroci igrali nekoč. Tako so nastale punčke iz blaga, angelčki iz papirja, šivali so gumbе, izdelovali vetrnice iz časopisnega papirja na leseni palici. Otroci so narejene izdelke odnesli domov, kjer so lahko nadaljevali z igro. Veliko veselja

in igre sta med preizkušanjem pustila tudi doma izdelana rolka in skiro, ki so ju naši obiskovalci izdelali že prej in jih prinesli s sabo. Namen našega skupnega druženja je bilo medsebojno povezovanje in sodelovanje starejših in mlajših, t.i. medgeneracijsko sodelovanje.

Bojan Vereš

Spomin na Rudolfa Maistra na POŠ Dokležovje

V sklopu obeležitve slovenskega državnega praznika, dneva Rudolfa Maistra, ki je namenjen spominu na 23. november 1918, ko je Maister prevzel vojaško oblast v Mariboru, nas je obiskala nekdanja učiteljica naše šole, Marija Zver. S knjigo Deklica in general, katere avtor je Tone Partljič, ilustrator pa učitelj naše šole, Anton Buzeti, nam je na otrokom dojemljiv način

predstavila življenje in poslanstvo tega pomembnega moža. Otroci so doživeto poslušali in sledili zgodbam, s katerimi jih je popeljala v življenje tega pomembnega moža. Naši nekdanji učiteljici Mariji se zahvaljujemo za obisk in za vse, kar naredi za našo majhno šolo.

Bojan Vereš

Muzikal Dober in nezlomljiv

V nedeljo, 17. 11. 2019, so dvorano kulturnega doma v Beltincih dvakrat napolnili obiskovalci muzikala »Dober in nezlomljiv«.

S svojo prisotnostjo so tako obiskovalci in snovalci muzikala počastili 20. obletnico smrti župnika Alojzija Kozarja (1910–1999), župnika v Odrancih

(božje poslanstvo je opravljal tudi v več krajih po Sloveniji, Prekmurju in tudi na Madžarskem, največje sledi pa je zapustil v Odrancih), graditelja cerkva, glasbenika s posluhom, pisatelja s srcem ali z nazivom, ki povzema vse prejšnje: božji služabnik.

Pobuda in scenarij je delo Alojzija Kozarja ml., ki je skupaj s postulatorko Klavdijo Dominko skrbel tudi za organizacijo in administracijo.

Ogromno dela je opravil Matej Zavec, ki je uglasbil besedila in bil vodja glasbenega dela, v katerem so sodelovali člani profesorskega zbora GŠ Beltinci. V pevskem delu moramo izpostaviti Damjana Kuzmo in Urbana Medveda ter člane pevskega zbora Neuničljivo upanje iz Odranc, ki jih vodi Nuša

Zadavec. V govornem delu muzikala so sodelovali člani FS Veseli Marki iz OŠ Beltinci. Svoj del so dodali še nekateri Odrančarji z manjšimi vlogami in tisti, ki so skrbeli za tehnični del.

Mislim, da bi se vsi, ki smo sodelovali, strinjali z mano: združili smo moči

in zelo pozitivno energijo, spoštljiv odnos med nami, vsemi sodelujočimi, in do dela, ki smo ga opravljali, ter do človeka, ki smo ga predstavili. Le na tak način smo lahko uspešni.

Upamo, da smo obiskovalcem uspeli predstaviti božjega služabnika Alojzija

Kozarja, nekaterim pa obuditi spomine nanj.

Jelka Breznik

Medgeneracijsko literarno srečanje v Domu Janka Škrabana

V torek, 15. oktobra 2019, smo se na pobudo Toneta Štefaneca, vodje literarne skupine v Domu Janka Škrabana v Beltincih, srečali literati omenjene skupine in učenci OŠ Beltinci.

Za OŠ so brali pesmi Vanja Škafar, Neli Nedeljko, Špela Pal, Anamarija Smej in Jan Slavic Bezjak, ki so prebrali pesmi Andreja Rozmana Roze: Nekaj ti moram povedat, Nika Grafenauerja: Življenje, Ferija Lainščka: Ne bodi, kar nisi, Toneta Pavčka: Ne bojte se življenja in Janeza Menarta: Večni krog.

Za dom so brali svoje pesmi in zgodbe Marija Rakita pesem Depresija, Katarina Forjan pesmi Jesen in Lastovice, Marija Gradišnik je prebrala zgodbo Toneta Štefaneca Kako je Štefek ukradel lepo Francko, Tanja Huber Pismo staršem, gospa Helena Žižek pa je zapela pesmi Mlad Vrtnar in Ko sem jaz še mlada bila.

Srečanje je minilo v prijetnem vzdušju, polnem toplote, srčnosti in medsebojnega razumevanja. Mladi so spoznali, da je starost lahko tudi ustvarjalna, starejši pa so za nekaj časa spet postali mlajši. Želja vseh je, da taka

srečanja postanejo tradicionalna.

*Ksenija Raščan Beuermann,
namestnica vodje literarne skupine*

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 2020.

Zimske začimbe

Mrzli dnevi so postali neizogibno dejstvo, s katerim se moramo tako ali drugače soočiti, zato vam predstavljamo začimbe, ki vas pogrejejo bolj kot radiator. Toplota bo namreč tako prihajala od znotraj, ne od zunaj, zato bo učinek precej boljši.

Popper

Že sam okus popra daje slutiti, da je ena od boljših začimb, če se želite pogreti s pomočjo začimb. Medtem ko se je v vročih poletnih mesecih pametneje izogibati močno začimjenih jedi, pa v hladnih zimskih dneh jedem mirno dodajte ščep popra, če vas pogosto zebe.

Kardamom

Kardamom je začimba, ki je v naših krajih nekoliko manj znana, a v hladnejših mesecih bi si vsekakor zaslužila mesto na vaši kuhinjski polici. Ne le, da vas bo pogrela, pomagala vam bo tudi pri lažjem izkašljevanju in vam prečistila dihalne poti.

Kajenski poper

Namesto s črnim, lahko pikanten okus jedi pričarate tudi s kajenskim poprom, ki je zelo dober vir vitamina C. Pomaga vam lahko tudi pri mrzlici, kašlju in zasluženosti.

Klinčki

Izrazit okus klinčkov se odlično ujame z zimskimi meseci. Klinčki vam bodo pomagali pri izboljšanju prekrvavitve in vas tako pogreli, poleg tega pa bodo poskrbeli za lažje dihanje. Tako so izvrstna izbira tudi takrat, ko vas v svoj primež dobi gripa. Iz klinčkov pa si lahko naredite tudi domači osvežilec

zraka.

Muškatni orešček

Še ena zimska začimba je muškatni orešček, ki je kot nalašč za praznično obdobje. Muškatni orešček prav tako spodbuja prekrvavitev, izboljšal pa bo tudi videz vaše kože in vam pomagal pri morebitnih težavah s spanjem.

Cimet

Ko govorimo o prazničnih začimbah, pa seveda nikakor ne smemo pozabiti na cimet. Že njegov vonj vnaša toplino v naše domove in srca, uporaba cimeta v različnih jedeh ter napitkih pa bo pogrela tudi vaše telo. Cimet je tudi izvrsten antiseptik, pozitivno pa bo vplival tudi na vašo prebavo.

Česen

Česen je v zimskem času dobro uživati, preprečuje tudi strjevanje krvi in spodbuja prekrvavitev. Deluje kot naravni antibiotik, ki vas bo obvaroval pred boleznimi, značilnimi za hladnejše mesece.

Kurkuma

Začimba, ki izvira iz indijske kuhinje, je postala v zadnjih letih močno priljubljena tudi pri nas. Kurkuma vas bo prijetno pogrela in vas zaščitila pred bakterijami in različnimi paraziti. Zelo koristna je tudi za tiste, ki imate težave z astmo.

Ingver

Ingver je eden najresnejših kandidatov za naziv kralja zimskih začimb. Poleg mnogih drugih pozitivnih lastnosti je izvrsten antioksidant in antiseptik, pomaga pa tudi pri izboljšanju

prekrvavitve. Če vas pogosto zebe, si pripravite kopal z ingverjem, ki vas bo pogrela, sprostita napetost v vaših mišicah ter vam pomagala v boju s prehladom in gripo.

Hren

Odličen, ko se želite pogreti, ena najboljših možnosti med začimbami z močnim, izrazitim, ostrim okusom. Ne le, da vas bo pogrel, pomagal vam bo tudi pri težavah s prebavo, povezanih z uživanjem težke, mastne hrane, ki se v prazničnih dneh pogosto znajde na marsikateri mizi. Hren poleg tega vsebuje tudi veliko vitamina C, odličen pa je tudi pri odmaševanju dihalnih poti.

Vir:

<https://www.bodieko.si/zacimbe-ki-vas-pogrejejo-poskrbijo-za-boljso-prekrvavitev>

Vir:

<https://pixabay.com/images/search/winter%20spices/>

**Društvo prijateljev
agrarne ekonomike
Katja Marič, ekon.**

KUD Lipovci na 16. vseslovenskem srečanju kmetov na Ponikvi

V nedeljo, 13. 10. 2019, je nekaj članov KUD Lipovci v soorganizaciji Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije skupaj s skupino kmetov in kmetov z levega, pa tudi z desnega brega Mure, poromalo na Ponikvo, rojstni kraj blaženega Antona Martina Slomška, zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva, na 16. vseslovensko srečanje kmetov. Še prej smo se ustavili v cerkvi sv. Martina, kjer je ljubljanski nadškof dr. Stanislav Zore

s somaševanjem evangeličanskega škofa Geze Filoja daroval sv. mašo, pri kateri je pel Moški pevski zbor Lipovci (zborovodja Gorazd Tivadar) skupaj z nekaterimi lipovskimi pevkami.

Po maši smo se udeležili srečanja slovenskih kmetov, ki je potekalo ob rojstni hiši blaženega Antona Martina Slomška. V kulturnem programu je med drugim zapel tudi Moški pevski zbor

Lipovci (Zdravljica, San se šetao, Ka je Mújra šepetala, Na valovaj bistre Mújre). Govorniki so v svojih govorih poudarjali pomen kmetijstva za Slovenijo, saj le domača, lokalno pridelana hrana ohranja svežino, ki je še tako pomembna pri ohranjanju zdravja slovenskega življa. Po prireditvi smo obiskali Muzej baroka v Šmarjah pri Jelšah, ki je le še en nov primer pozitivne uporabniške izkušnje in tudi izziv za našo lokalno

skupnost, da se da z dobro voljo, vztrajnostjo in delom marsikaj narediti, še prej pa verjeti in si (samo)zaupati, da (z)moremo tudi na levem bregu Mure poleg že obstoječih turističnih produktov in lepote našega ravensko-markovskega Prekmurja pokazati in ponuditi Sloveniji in drugim še kaj dodatnega in pristnega – našega – domačega – v srcu - prekmurskega.

F2C

Novička Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota

V torek, 22. oktobra 2019, je bilo Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota organizator in izvajalec sedmega prijateljskega športnega tekmovanja v vrtnem kegljanju med uporabniki našega društva in Društva upokoencev Beltinci. Športni prijatelji tekmovalci, ki jih družijo veselje ob isti športni panogi, so skupaj preživeli prijeten dan v prostorih Športno-rekreacijskega centra Lipovci.

Marjeta Grabar, tajnica

Članice KO RKS Lipa sodelovale na tekmovanju kuharjev amaterjev v pripravi zdravih obloženih kruhkov

Na Razkrižju je 5. 10. 2019 v okviru projekta *Zdrav način življenja za vse*, ki ga skupaj izvajajo RKS - Območno združenje Murska Sobota, Pomursko društvo za boj proti raku in Občina Razkrižje, financira pa Ministrstvo za zdravje, potekalo že drugo tekmovanje kuharjev amaterjev v pripravi zdravih jedi. Tokrat so se tekmovalci pomerili v pripravi zdravih obloženih kruhkov. Sodelovalo je šest ekip, med njimi tudi ekipa RKS Območnega združenja Murska Sobota. Zanj sta tekmovali članici KORK Lipa, Danica Matjašec in Marjana Horvat.

Tekmovalci so pripravili okusne, lepo okrašene, zanimive in zdrave obložene kruhke. Na ta način so pokazali, da je možno implementirati smernice zdrave prehrane v vsakdanje življenje. Obiskovalci so z navdušenjem poskušali pripravljene kruhke ter občudovali te majhne dobrote, ki jih je možno narediti doma. Nekateri so najbolj navdušili kruhki z ajdovim namazom, obloženi s pečenim piščančjim mesom in zelenjavo. Drugi so prisegali na bolj pikantne kruhke s čičerikinim namazom in jajčkom. Ljubiteljem sira so bili najbolj všeč kruhki s tremi siri. Marsikateri obiskovalec je izbral kruhke s fižolovim namazom, pečenim puranjim mesom in zelenjavo. S svojo izvirnostjo, okusom in videzom so kruhki z oblogo iz sladkega krompirja, korenčka in čebule presenetili vse obiskovalce. Kruhki s skutnimi namazi z oreški, obloženi s sadjem, so navdušili mlade in starejše. Komisija je ocenila, da so vsi predstavljeni obloženi kruhki izjemno okusni in zdravi. Z le točko prednosti so prvo mesto zasedli kruhki kmetije Fortner, ki so tudi najbolj presenetili obiskovalce.

In kaj sta pripravljali članici ekipe RKS Območnega združenja Murska Sobota – KORK Lipa? Obložene kruhke s fižolovim namazom, pečenim puranjim mesom in zelenjavo.

Iz tradicionalnih in preprostih živil sta naredili okusne in zdrave obložene kruhke, ki so navdušili komisijo in obiskovalce. Ker so vse sestavine dostopne, priprava pa zelo preprosta, predlagava, da jih po priloženem receptu poskusite pripraviti še sami.

Rženi kruhki s puranjim mesom in lisičkami ali zelenjavo

20 dag kuhanega belega fižola (10 dag suhega)

4 žlice bučnega olja

1 strok strtega česna

popper, sol

V električnem mešalniku dobro zmešamo vse sestavine. Če je masa pretrda, dodamo malo prekuhane ohlajene vode.

Obloga:

2 pečeni puranji krači

1 manjša steklenica vložnih lisičk ali drugih gob

2-3 vložene pečene paprike

drobnjak
peteršilj
bučna semena za okras
rženi kruh (najboljši je domač)

Previdno zrežemo meso s pečenih puranjih krač. Kruh narežemo na manjše kose (4x4 cm) ali na poljubno velikost in ga namažemo s fižolovim namazom. Obložimo ga s koščki mesa. Meso pokrijemo s primernimi koščki pečene paprike in vložnimi lisičkami. Namesto vložnih lisičk lahko uporabimo tudi druge vložene gobe. Za spremembo pečene paprike in lisičke nadomestimo s svežo zelenjavo (paprika, paradižnik, kumare ...). Obložene kruhke potresemo s seseklanim drobnjakom in okrasimo s peteršiljem in bučnimi semeni.

Namig: Če so lisičke ali druge gobe vložene v olje, jih dobro odcedimo in začинimo z malo limoninega soka.

**prim. mag. Branislava Belović, dr. med
Albina Knapp**

Kdor poje rad – ostaja mlad

Slogan, ki sem ga uporabila v naslovu, je vodilo članom MePZ DU Beltinci. In zakaj sem ga uporabila? Zato, ker je za nami 3. letni koncert, ki smo ga imeli 18. 10. 2019. V tem čudovitem večeru

pa nismo bili sami – pridružil se nam je **Komorni pevski zbor Monošter** pod vodstvom Tomaža Kuharja in zbor **SKD Nagelj** iz Varaždina pod vodstvom Ivanke Dolenc. Komorni zbor je zapel

pesmi: Micka v püngradi rouže bere, Domov v slovenski kraj, Mamca pošljite me po vodo in Sem zaljubljen bil, zbor Nagelj pa je zapel Lipa zelenela je, V dolini tihi, Pod rožnato planino in Oko jedne iže. Mi smo pod vodstvom Matije Horvata zapeli: Vsi so venci vejli, San se šetau, Naš kraj, V našem kraji je lipou, Ena ptička priletela, Baba ide na gosti, Mož je sejal repo in V dolinci prijetni.

Program so povezovale članice folklorne skupine **Veseli Marki OŠ Beltinci** po scenariju Jelke Breznik. Naše poslanstvo - krepitev medgeneracijskega sodelovanja - se tako uresničuje še naprej. Naša predsednica Mira Šömen je na začetku vse nagovorila in pozdravila, ob koncu pa ob pomoči učenk OŠ Beltinci podelila še priznanja oziroma zahvale zborovodjem.

Ker je bil župan odsoten, nas je v njegovem imenu pozdravil podžupan Bojan Žerdin.

Ob koncu so se nam na odru pridružili vsi pevci in zapeli smo skupno pesem Vsakdo mora imeti prijatelja. Prepričani smo, da so vsi obiskovalci preživeli lep večer in jim je bilo vsaj tako lepo in prijetno kot nam, pevcem. Nekateri so ostali in se z nami družili pozno v večer. Smo se pa tudi mi potrudili in pripravili

pogostitev.

Ob tej priložnosti se v imenu članov zbora iz srca zahvaljujem vsem, ki ste nas podprli, tako finančno ali materialno, in vsem, ki ste poskrbeli, da je vse potekalo tako, kot je treba. Res še enkrat iskrena hvala vsem!

Za nami je »veliko delo« in zadovoljni smo, da smo uspeli povezati naše rojake in jim pripraviti toliko veselja in dobre volje, torej smo na dobri poti.

Zdaj se že vneto pripravljamo na adventno-božični pevski dogodek in verjetno bomo zapeli našim članom ob zaključku leta. Ker smo aktivni, že delamo plane tudi za naslednje leto!

*Za MePZ DU Beltinci:
Milena Makovec, Stanko Sraka*

Razstava umetniških del Likovne kolonije Izak Lipovci 2019

V petek, 25. oktobra 2019, je Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci v razstavnem prostoru beltinskega gradu pripravilo odprtje razstave likovnih del udeležencev 27. Mednarodne likovne kolonije Izak Lipovci. Odvijala se je med 23. 6. in 30. 6. 2019 v Lipovcih in okolici. Razstavljena so bila dela 12 priznanih umetnikov iz Slovenije in tujine.

Prisotne je nagovoril župan Občine Beltinci Marko Virag. V priložnostnem glasbenem programu sta nastopila David Tinev in Blanka Hozjan, učenca Glasbene šole Beltinci, ob pomoči svojih mentorjev.

Oceno udeležencev kolonije in njihovih del je podal umetnostni zgodovinar, mag. Franc Obal.

Društvo je ob tej priložnosti izdalo tudi katalog s podatki o udeležencih, strokovnimi teksti, reprodukcijami nastalih del in bogato fotoreportažo.

Več o sami koloniji pa iz teksta tajnika društva iz omenjenega kataloga.

In se vrti ...

In se vrti. In gre naprej. Svet. Življenje. In tudi lipovska kolonija. Letos se je zasukala že sedemindvajsetič.

Naši letošnji delavnici bi lahko rekli likovno-umetniški svet v malem v Lipovcih. Poleg domačih umetnikov je Društvo Aquila in kolonija Izak v naš kraj privabila še umetnike iz Poljske, Češke, Črne gore, Mehike in Italije. Če se doda še, da so na spremljajoči razstavi partnerke Slikarske kolonije Izlake – Zagorje v beltinskem gradu bile na ogled še stvaritve umetnikov iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Nemčije, Hrvaške in Bolivije, je temu bilo res tako.

Ta globalni umetniški svet se je zadnji teden junija 2019 zlil z enim majhnim, preprostim, gostoljubnim, a kulturno ter umetniško vse bolj osveščenim vaškim okoljem. Tiste lipovske domačije, ki si to pač upajo, so svoja vrata in domove ponovno odprle do takrat nepoznanim ljudem iz vseh vetrov.

Najbolj od daleč je v te majhne Lipovce pripotovala Luisa Polanco Arana, ki s partnerjem, slovenskim umetnikom, živita razpeta med Mehiko in Slovenijo. Kot plod dobrega nekajletnega sodelovanja z eno tamkajšnjih galerij sta iz Poljske prispela Tadeusz Blonski in Zbigniew Czyz. Kot prvi do zdaj sta iz Češke v koloniji sodelovali Varvara Divišova in Lenka Sarova Maliska iz Karlovy Vary. Da tudi Facebook dela svoje in zmanjšuje razdalje, je dokaz

prihod Angeline Janjušević iz Črne gore, s katero je kontakt in kasneje dogovor sklenil eden od članov društva. Na priporočilo enega od prejšnjih udeležencev je v kolonijo prišla zamejska Slovenka Magda Starec. Kot je sam povedal, se je ponovnemu povabilu z veseljem odzval vsestranski umetnik Anže Gallus Petelin iz Kamnika pod Krimom. Enako velja za Urško Toman, ki pa je bila tokrat vesela še družbe svoje kolegice Paole Korošec. Obe kiparki sta prišli iz metropole Ljubljane. Od tam je prispel tudi Marin Berovič, ki pa ga njegove umetniške, znanstvene, enološko-gastronomske, glasbene in še kakšne poti vodijo po celem svetu. Ponovno je na koloniji sodelovala tudi domača perspektivna umetnica Maša Mlinarič. In kako združiti in povezati te, milo

rečeno, zelo različne ljudi iz vseh vetrov? Nič lažjega, saj so vsi po vrsti ob svojem obsežnem umetniškem pedigreju v osnovi zelo družabni, komunikativni in v pozitivnem pomenu te besede tudi dovolj preprosti. Zagotoviti jim je potrebno le tiste osnovne materialne pogoje za delo in prijetno enotedensko druženje in ustvarjanje je zagotovljeno. Pa smo v društvu poleg tega, kot nadgradnjo, pripravili še zanimiv spremljajoči program z izletom po Pomurju, spoznavanjem reke Mure in Lipovec in tu rastočih divjih rastlin, obiskom kakega domačega lokala, pesmijo domačega pevskega zbora, ljudskih pevk ... Zelo pomemben

del naše kolonije predstavlja tudi kulinarika. Priprava okusne domače in sodobne hrane z osebnim pristopom do udeležencev, lokalne surovine, improvizacija, sproti prilagodljivi jedilniki so pač specialiteta predsednice društva, ki ob pomoči drugih članic in članov društva skrbi tudi za ta del kolonije.

Da ne bi bilo narobe razumljeno, ta družaben del kolonije, čeprav še tako pomemben, nikakor ni bil edinega pomena. Umetniki so ves čas kolonije tudi zelo marljivo ustvarjali. Ob Vučji jami sta nastali dve zanimivi skulpturi, ki dopolnjujeta prve zametke zamišljenega parka skulptur, stene

dvorane vaškega doma pa so bile ob odprtju priložnostne razstave dobesedno polne nastalih umetniških del. Tudi po mnenju mag. Franca Obala, umetnostnega zgodovinarja in našega stalnega strokovnega sodelavca, je bila bera naše letošnje kolonije zelo kvalitetna. Ob njegovi pomoči in naših dolgoletnih izkušnjah se dejstvo, da smo začasno ostali brez umetniškega vodje, ni odrazilo na kvaliteti priprave in izvedbe kolonije.

In se bo vrtelo. In bo šlo naprej. Svet. Življenje. In lipovska kolonija.

Jože Pivar

Članice TD Sodar Gančani obiskale razstavo Cvetja iz krep papirja

Članice TD Sodar Gančani smo se 16. 11. 2019 udeležile 6. vseslovenske razstave Cvetje iz krep papirja v Vranskem, ki poteka pod vodstvom

mentorice in organizatorke Martine Felicijan. Predstavile smo se s cvetjem in prikazom postavljanja "Majoša", pri katerem je prisoten krep papir - krone,

rože, "pantliki".

Bilo je vredno ogleda, saj se je z raznovrstnimi izdelki predstavilo preko 100 razstavljalcev iz cele Slovenije. Lepo je bilo videti, kaj vse zmorejo pridne roke in domišljija izdelovalk, poleg tega pa je v delo vložena veliko prostega časa. Pridobile smo veliko idej in znanja, ki jih bomo skušale uresničiti, saj se bomo trudile, da bo ta tradicija živela še naprej. Želimo si še veliko takih dogodkov, tudi v lokalnem okolju in v sodelovanju z drugimi društvi. Vabimo pa tudi mlajše, da se nam pridružijo pri delu, saj bi bilo lepo, da delo naših prednikov ne bi izumrlo.

TD Sodar Gančani

Martinov tek, pohod in kolesarjenje se ni prekinil

Pospravljala sem na podstrešju in zagledala smerokaze, ki so označevali pot Martinov tek, pohod in kolesarjenje. Nekam milo se mi je storilo, kajti 36 let so označevali to prireditve. V Sloveniji so se postavljali med prvimi,

kajti bili smo med prvimi, ki smo se aktivno začeli ukvarjati z organizacijo rekreacijskih prireditev. Prvih nekaj let je proga potekala med Radenci in Bratonci in obratno, pozneje pa smo se povezali s TD Klopotec Kapela in tako smo progo preselili v vinogradniško pokrajino, kar je tudi bolj ustrezalo naslovu prireditve.

Sklenila sem, da se bom na Martinovo soboto, 9. 11. 201, podala na to pot. Trasa je kar dolga in malo me je bilo strah, zato sem na svoj podvig povabila še prijatelje Silva, Milana in Iveka, ki so povabilo z veseljem sprejeli, saj so

si tudi oni želeli obuditi spomine na pretekle pohode. Sama se seveda nisem mogla spominjati poti, kajti zadnjih 30 let, ko je bil pohod množičen in se ga je udeležilo tudi čez 250 udeležencev iz vseh krajev Slovenije, sem bila med organizatorji prireditve in bila prikrajšana za vse lepe dogodke in poglede na lepo pokrajino ob poti.

Na Martinovo soboto pa, ko se prebudim, pogledam skozi okno in vidim, da dežuje. Žalostna sem bila, kajti fantje se pohoda v dežju niso želeli udeležiti.

Tako sedim v kuhinji in premišlujem,

kako bi bilo, če bi pohod še organizirali. Vedno smo se bali dežja in slabega vremena, saj smo se na pogostitev morali pripraviti že prej. Kaj bi s toliko bujte repe, krapci, pijačo, če bi bila udeležba slaba? Potolažila sem se, da sedaj tega pritiska in strahu ni več.

Okrog 9. ure pa se je prikazalo sonce. Srce mi je kar zaigralo, zato pokličem fante v upanju, da se bomo vseeno podali na pot. Vendar zaman, vsi so imeli že nekakšne zadržke.

Sklenem, da se bom podala na pot sam. Rekla sem si, da grem vsaj polovico poti, do bivše okrepčevalnice pri prijaznih Štihecovih v Vučji vasi. Na pot se nisem podala samo zato, da jo prehodim, v srcu sem namreč čutila, da moram na pot tudi zato, da se zahvalim Bogu, da se

v vseh 36. letih ni nikomur nič hudega zgodilo, razen mogoče kakšnega žulja ali bolečin v nogah.

Hodila sem počasi, opazovala prelepo pokrajino in se spomnila besed, ki jih je napisala prijateljica Katarina iz Koroške, ki se je udeležila več pohodov: "Tako sem tekla brez besed in uživala ob pogledu na prelepe kraje, srkala tišino se potopila v enkratno melodijo, ki jo prinaša ta pokrajina. Vse je bilo tako stepsko melanholično.... Enkratna pot je bila posuta s pastelnimi barvami listja, narava me je posrkala vase, blagodejne dišave in skrivnostna pesem so me popeljale v sedma nebesa."

Niti se nisem zavedala, da sem se naenkrat znašla pri Štuhecovih,

presenečena, da nisem tako utrujena, kot sem pričakovala. Po okrepčilu sem se podala naprej v prelepe Kapelske gorice in po štirih urah sem bila na Kapeli, kjer so imeli martinovanje prijatelji iz TD Klopotec Kapela, ki so bili veseli mojega podviga. Počastili so me z martinovo raco, mlinci in dobrim moštom.

Tako se je končal moj pohod na Kapelo, upam, da ne zadnji. Po poti sem namreč sklenila, da bom pohod ponavljala tako dolgo, dokler mi bodo dopuščale moči in zdravje. Mogoče bo pa kdaj v prihodnosti spet postal množičen in odmeven, kot je bil preteklih 36 let?

Gena Virag

Prostovoljstvo je tudi priložnost za druženje s sovrstniki

Delo naj bi bilo tisto, ki daje posamezniku pogoje za preživetje. Razen dela, ki ga opredeljujemo kot formalno, pa se veliko posameznikov vključuje v različne oblike prostovoljnega dela. To je dodana vrednost, ki je večkrat s strani družbe ali posameznikov premalo cenjena, saj se različne oblike dela in pomoči med seboj pogosto prepletajo in dopolnjujejo. Ob tem se sprašujem, ali sploh znamo ceniti prostovoljno delo? Odgovor prepuščam vsakemu posamezniku, da ga najde pri sebi.

Tako kot družba se tudi posameznik vedno bolj odvrta od človeka, ne glede na to, ali potrebuje takšno ali drugačno obliko pomoči. Kljub vsemu pa tudi danes obstajajo organizacije, ki delujejo za ljudi, za posameznike in dobrobit, ne glede na vse okoliščine.

S podaljševanjem življenja bo vedno več ljudi potrebovalo različne oblike

pomoči s strani različnih služb in drugih podpornih organizacij ter posameznikov, v skrbi za starejše ljudi, ki bodo jesen življenja preživljali na svojih domovih.

V mnogih društvih upokojencev po vsej Sloveniji smo prostovoljci člani društev upokojencev, vključeni v projekt » Starejši za višjo kakovost življenja doma ». Zavedamo se, s kakšnimi težavami se srečujejo starejši ljudje, ki živijo doma, ko jim začnejo pešati moči, ko postanejo nemočni in si ne morejo sami pomagati. Tudi za starejšega človeka je zelo pomembno druženje, ki izboljša njegovo razpoloženje, s tem pa vpliva tudi na boljše psihično počutje. Osamljenost postaja najbolj razširjena bolezen starejših ljudi.

V mesecu oktobru smo se prostovoljke in prostovoljci društev upokojencev Pomurja, ki smo vključeni v projekt

» Starejši za starejše », zbrali na letnem srečanju v Nedelici. Srečanje je bilo organizirano v okviru Pomurske pokrajinske zveze – predsednice Vijole Bertalanič, vodje projekta na pokrajinski ravni. Iz Zveze Društev upokojencev nas je s svojim obiskom počastila gospa Šončeva, iz občine Turnišče pa njihov župan. Vsi prostovoljci in prostovoljke smo bili deležni lepih besed in pohval za delo, ki ga namenjamo našim starejšim ljudem. V nadaljevanju smo prisluhnili razmišljanju naše kolegice Amalije Štifter o prostovoljcih, o težavah, pa tudi o prijetnih in svetlih trenutkih, kar

daje težo tudi nam, prostovoljcem.

Sledil je še krajši kulturni program, ki so ga pripravile ljudske pevke in pevci iz Bogojine. Rdeča nit vsega povedanega je bilo poslanstvo prostovoljstva v društvih upokojencev, ki so vključeni v zgoraj omenjeni projekt. V teh društvih delujejo tudi prostovoljci, ki pa imajo drugačno vlogo za svoje članstvo, ki preko različnih interesnih skupin deluje tako, da človeka motivira, da ostaja dalj časa aktiven na različnih področjih in na ta način vpliva na kakovost svojega življenja.

Po uradnem delu je sledilo še prijetno druženje. Ob takšnih srečanjih nam druženje še posebej veliko pomeni. Večina prostovoljk in prostovoljcev se med seboj že pozna, saj se že vrsto let srečujemo na takšnih in podobnih prireditvah. Imamo veliko skupnih interesov, zato nam tem za pogovor nikoli ne zmanjka.

Zunaj je bil lep dan, v dvorani pa je vladalo prešerno razpoloženje vseh, ki smo bili dobra družba. Prijetne stvari hitro minejo, tako tudi ta dan, ki smo ga prostovoljke in prostovoljci preživeli skupaj. Z objemi in stiski rok smo se poslavljali iz Nedelice z eno samo željo, da se drugo leto spet vidimo na tej čudoviti lokaciji.

Hvala vsem, ki ste nam polepšali ta dan.

Ana Marija Vučko

Leto 2019 je naš klub zaključil uspešno

V Klubu ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja smo dejavnosti v letu 2019 začeli s srečanjem starodobnikov pod nazivom »Antonovo« pri naših prijateljih Steyr klub v Kogu. Februarja in marca smo se udeležili občnih zborov prijateljskih društev (Steyr klub Kog, Starodobniki Miklavž pri Ormožu, Moto klub Veterani, Dimeki, Pufkači, Polanski Pucki, ter PGD, KUD in DU Beltinci). 22. aprila, na velikonočni ponedeljek, smo se v Sv. Martinu na Muri udeležili

blagoslova starodobnikov Oldtimer Medimurje Čakovec. 28. aprila smo bili na otvoritveni vožnji in blagoslovu Moto kluba Veterani v Bodoncih.

11. maja smo v Beltincih organizirali košnjo na starodoben način - z ročnimi kosami. Poleg članov iz domačega in prijateljskih društev iz Slovenije so se košnje udeležili tudi kosci iz Avstrije in Hrvaške. Maja smo bili na košnji Polanskih Puckov pri Copekovem mlinu v Mali Polani ter na košnji v Miklavžu pri Ormožu.

Junija smo se v Murski Soboti udeležili razstave starodobnikov Moto kluba Veterani. Julija smo bili najbolj aktivni: imeli smo žetev zlatega klasja (pšenice) z ročnimi kosami, se udeležili oranja v Miklavžu pri Ormožu in rallya Pufkačev ter v sklopu Mednarodnega folklornega festivala v Beltincih organizirali mlatitev pšenice s staro mlatilnico, ki je bila zelo dobro obiskana.

Avgusta smo se udeležili Festivala kmetijske tehnike na Stari Gori in Potujočega muzeja po štirih deželah Moto kluba veterani, ki je med drugim potekal tudi v Beltincih.

Kot zadnjo dejavnost v iztekajočem se letu smo oktobra imeli v Lipovcih na vikendu našega člana kostanjev piknik. Poleg kostanjev in dobrot z žara ni manjkalo tudi pecivo izpod rok naših pridnih članic.

Vesel božič in srečno 2020!

***Ivan Zadravec,
predsednik kluba***

PGD Gančani - dan odprtih vrat

V nedeljo, 20. 10. 2019, smo gančki gasilci odprli svoja vrata vaščanom

ter vsem, ki jih zanima gasilstvo v naši vasi. Predstavili smo delovanje

društva, opremo, s katero razpolagamo, mladi gasilci pa so predstavili gašenje manjšega požara z vedrovko.

Na pomožnem objektu ob gasilskem domu imamo že nekaj časa nameščen defibrilator, ki je na razpolago vsem vaščanom. Letošnje leto smo želeli obnoviti znanje in uporabo le-tega, zato smo medse povabili Katjo Lebar, dipl. med. sestro, ki nam je predstavila praktično uporabo in pristop k osebi, ki potrebuje pomoč.

PGD Gančani

Center za krepitev zdravja - Temeljni postopki oživljanja z uporabo avtomatskega električnega defibrilatorja

Svet se vrti in se nam kaže v svetli in temni podobi 24 ur na dan. In ta podoba se lahko v trenutku spremeni. Bi znali poklicati 112? Bi znali pravilno ukrepati in se približati neza-vestni osebi, ki ne diha? Preveriti zavest, dihanje, nuditi zunanjo masažo srca ...? Ali nas je strah, da ne bomo pravilno ukrepali in naredili še večjo škodo, ali pa bomo brezbrizno odšli naprej, kot da se to nas ne tiče, pa čeprav nam je življenjska situacija namenila novo izkuš-njo, da dokažemo svojo humano plat človeštva, ki pa je v modernem svetu izgubila svojo vrednoto in vlogo? Verjetnost, da se znajdemo v situaciji, ko je iz različnih razlogov ogro-ženo človeško življenje, ni tako majhna, kot se morda zdi. Zato bi bilo prav, da je vsakdo seznanjen s temeljnimi postopki oživljanja (TPO) tako odraslih kot otrok.

V primeru nenadnega srčnega zastoja zunaj bolnišnice so za preživetje bolnika izredno po-membni čimprejšnja prepoznavna stanja, klic nujne medicinske pomoči in izvajanje temeljnih postopkov oživljanja s strani prisotnih očitvidcev. Prav slednje je izredno pomembno, saj skoraj podvoji preživetje bolnikov, še zlasti, če se oživljanje začne v prvi minuti ali vsaj v prvih štirih minutah po srčnem zastoj. TPO izvajamo pri osebi, ki je nezavestna (neodzivna), ne diha oziroma ne diha normalno in se ne premika. Če pri prizadetem opazimo občasne neučinkovite poskuse »lovljenja« sape, moramo posumiti, da je prišlo do srčnega , in začeti TPO. Temeljni postopki oživljanja vključujejo zgodnjo prepoznavo stanj, ki lahko hitro privedejo do nenadne smrti, klic na tel. 112, izvajanje zunanje masaže srca in umetnega dihanja, uporabo avtomatskega defibrilatorja ter ukrepanje pri zapori dihalne poti s tujkom.

Temeljni postopki oživljanja – korak za korakom

1. ZAGOTOVIMO VARNOST

Poskrbimo za svojo varnost, varnost žrtve/prizadetega in mimoidočih.

2. OCENIMO STANJE ZAVESTI

Zavest preverimo tako, da žrtev nežno stresemo za ramena in glasno vprašamo »Ali ste v redu?«

2. A

• Če na vprašanje odgovori ali se premakne:

- ga pustimo v obstoječem položaju (če ne grozi nevarnost iz okolice),
- povprašamo, kaj je se je zgodilo in kako se počuti, po potrebi pokličemo na tel. 112,
- v rednih presledkih preverjamo stanje prizadetega.

2. B

• Če se prizadeti NE odziva, je nezavesten:

- glasno zakličemo »Na pomoč«, da pritegnemo pozornost mimoidočih, ven-dar žrtve ne zapuščamo,
- obrnemo ga na hrbet,
- nezavestni žrtvi sprostimo dihalno pot tako, da z eno roko na čelu zvrnemo glavo nazaj, z drugo roko s konicama dveh prstov dvignemo brado.

3. OCENIMO DIHANJE

Poskrbimo, da je dihalna pot prosta, in ugotavljamo prisotnost normalnega dihanja:

- opazujemo gibanje prsnega koša,
- pri ustih poslušamo dihalne šume,
- na svojem licu poskušamo občutiti izdihani zrak prizadetega,
- do 10 sekund opazujemo, poslušamo in čutimo, preden se odločimo, da žrtev ne diha oz. ne diha normalno; če smo v dvomih, ravnamo, kot da NE diha.

3. A

• Če prizadeti diha normalno (ne le posamezni vdih):

- ga namestimo v položaj za nezavestnega – stabilen bočni položaj (NE pri sumu na poškodbo hrbtenice),
- pokličemo na 112 ali pošljemo nekoga po pomoč, medtem pa nadzorujemo dihanje.

3. B

• Če prizadeti NE diha oz. ne diha normalno, začnemo izvajati ZUNANJO MASAŽO SRCA ali

UPORABIMO AED (avtomatski električni defibrilator).

- kličemo pomoč po telefonu št. 112 - če smo sami brez mobilnega telefona, najprej začnemo z masažo srca (ne pozabimo, da je prvih 6 min. najpo-membnejših) nato poiščemo telefon. Če je na kraju dogodka več ljudi, naj nekdo poliče 112 in poskrbi za AED, sami pa začnemo izvajati zunanjo ma-sažo srca,
- žrtev obrnemo na hrbet in trdo podlago, če že ni v tem položaju,
- dlan dominantne roke položimo na sredino prsnega koša, čez njo drugo roko in prepletemo prste,
- izvedemo 30 stisov prsnega koša, pri vsakem stisu naj se prsni koš ugrezne za 4–5 cm;
- pomembna je hitrost masaže, ki naj bo 100 stisov/min,
- po 30 stisih prsnega koša damo 2 umetna vpiha,
- znova sprostimo dihalno pot in zatisnemo nosnici,
- normalno vdahnemo in dvakrat vpihnemo, da se prsni koš dvigne,
- če nismo zmožni ali ne želimo dajati umetnega dihanja,(osebe ne poznamo, izbruhanina, slinjenje...) je koristna tudi nepretrgana zunanja masaža srca,
- 30 stisov prsnega koša in 2 vpiha izvajamo nepretrgoma, dokler:
- žrtev ne začne normalno dihati, tedaj jo namestimo v stabilen bočni položaj,
- ne prispejo reševalci in
- smo fizično zmožni.

Tudi po končani oskrbi žrtve ne puščamo same, vendar počakamo do prihoda reševalcev, saj je zelo pomembno opazovanje žrtve, ker se lahko zdravstveno stanje zelo hitro tudi spremeni.

Katja Lebar, dipl.m.s. CKZ

Aktivnosti PGD Lipa v letu 2019

Del zaključnega postroja več kot 85 ekip na regijskem tekmovanju v Lipi - 22.09.2019

Čeprav še ni konec koledarskega leta, lahko v Prostovoljnem gasilskem društvu Lipa ponosno zremo na naše rezultate v letošnjem letu. Nekateri smo tudi presegli.

Z veseljem ugotavljamo, da smo bili aktivni tako na organizacijskem kot na operativnem oziroma tekmovalnem področju. Do konca leta so nam ostale le še aktivnosti, ki spadajo v veseli december, ostale načrtovane aktivnosti, sprejete na občnem zboru, pa smo v celoti uspešno izvedli.

Tako smo na začetku leta uspešno izpeljali občni zbor društva in 11. Prešernov pohod, na katerem se je zopet zbralo lepo število pohodnikov. Veseli nas, da nas je vedno več in da pohod postaja vse bolj prepoznaven.

Udeležili smo se velikonočnih procesij v Beltincih in Turnišču in počastili god našega zavetnika Svetega Florjana v Bratonicah, Nedelici in pri našem prijateljskem društvu v Podovi. Ob domačem proščenju smo postavili šank in poskrbeli za krajše druženje vaščanov po sveti maši.

Organizacijska in operativna rast društva temelji tudi na mladih rodovih, zato temu v društvu posvečamo veliko pozornost. Tako smo se že na začetku leta začeli ukvarjati z mladimi in nadgradili delo iz prejšnjega leta, ko so prvič pri nas opravljali gasilsko večino kolesar, svoje znanje pa so letos dopolnili z bronasto in srebrno značko gasilca.

V zimskih časih so se pionirske in mladinske desetine udeležile kviza GZ Beltinci in regijskega kviza. V spomladanskih mesecih so svoje znanje krepili na zunanjih poligonih in se udeležili tekmovanja Gasilske zveze Beltinci, pokalnega tekmovanja pomurske regije v Renkovcih, regijskega tekmovanja mladih gasilcev na Cankovi in regijskega tekmovanja v orientaciji. Znanje in pripadnost društvu so izkazali tudi z udeležbo na taboru gasilske mladine in z delom na regijskem članskem tekmovanju, ki se je odvijalo v naši vasi.

Nismo pa bili tekmovalno aktivni in uspešni samo na mladinskem področju. Svoje znanje in veščine so izpopolnjevali tudi člani in članice našega društva. Z veseljem se lahko ozremo na letošnje tekmovalno leto, saj so člani A po dolgem času spet osvojili prehodni pokal Gasilske zveze Beltinci, katerega so lepo dopolnile članice s 3. mestom.

Vsi doseženi rezultati so bili odlična napoved za izpeljavo članskega regijskega tekmovanja pri nas. S tovrstnim tekmovanjem smo v društvu zaokrožili celoten spekter tekmovanj, saj smo v preteklosti že organizirali mladinsko regijsko tekmovanje, regijski kviz in orientacijo, letos pa smo v organizacijo s strani regije sprejeli še člansko regijsko tekmovanje.

Organizacija takega tekmovanja ob 150. obletnici ustanovitve prvega gasilskega

društva na Slovenskem v Metliki, 50. obletnici delovanja Gasilskega muzeja dr. Branka Božica in seveda za nas, Prekmurce, ob 100. obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, nam je predstavljala velik privilegij in zahvalo za vse dosedanje delo, ki ga bomo vneto opravljali tudi v prihodnje.

Z velikim ponosom in vnemo smo se lotili priprav na tekmovanje, pridružila pa so se nam še ostala društva in klubi v vasi. Ob uspešni izpeljavi tekmovanja in celotnega dogajanja, povezanega z njim, smo v Lipi spet dokazali, kaj pomeni sodelovanje in kako srčna je lahko vas Lipa.

Naj ob pregledu preteklih aktivnosti še omenimo zbiranje odpadnega železa, kjer se je spet zbrala rekordna količina le-tega, in izvedbo 4. Gasilskih športnih iger, na katerih udeležba vztrajno narašča.

Za konec pa še zahvala vsem, ki ste nam pomagali prehoditi letošnjo pot. Skupaj smo dokazali, da v slogi je moč in ta sloga nas je pripeljala tako daleč, da bomo lahko drugo leto medse sprejeli novo motorno brizgalno Magirus, s tem pa povečali varnost krajanov Lipe in svoje operativne sposobnosti.

Najlepša hvala z gasilskim pozdravom v imenu ljudstva,

»NA POMOČ!«

**Predsednik PGD Lipa
Jernej Zver**

Beltinski tek privabil številne tekače

V soboto, 12. 10. 2019, je Športna zveza Beltinci v sodelovanju z Občino Beltinci, Društvom LABDA Beltinci, KMN Beltinci in ŠD Sloparka v športnem parku v Beltincih organizirala **Beltinski tek**.

V sredo, 8. 10. 2019, so se pomerili učenci in učenke od 1. do 5. razreda, v četrtek, 9. 10. 2019, pa še učenci višje stopnje od 6. do 9. razreda OŠ Beltinci. Videli smo zanimive in napete teke z mnogimi nadarjenimi tekači in tekačicami, ki lahko še veliko dosežejo v karieri, če bodo marljivo in strokovno trenirali. Rezultati višje stopnje:

6. razredi

Deklice:

1. Jana Žižek, 2. Katarina Gomboši,
3. Kaja Močnik

Dečki :

1. Vid Rožman, 2. Jurij Granfol,
3. Alen Holcman

7. Razredi

Deklice:

1. Lucija Rengeo, 2. Klara Janža,
3. Eva Maučec

Dečki:

1. Marko Jerebic, 2. Sven Marič,
3. Matic Horvat

8. Razredi

Deklice:

1. Gaja Vinkovič, 2. Natalija Lutar,
3. Maruša Tratnjek

Dečki:

1. Tian Kosi, 2. Gal Vereš,
3. Klemen Zver

9. Razredi

- Deklice: 1. Živa Smej, 2. Maruša Erjavec,
3. Tjaša Žižek

Dečki:

1. Alen Maučec, 2. Nejc Hozjan,
3. Luka Makovec

Beltinski tek je bil tudi zaključni tek letošnje sezone **Pomurskega pokala** v rekreativnih tekih. Na katerem so najuspešnejšem podelili pokale, medalje in praktične nagrade. Beltinski tek je privabil številne tekače, ki so se pomerili na različnih dolžinah najmlajši na 100 m, potem 400 m, 1100 m, tek občanov na 2200 m, članice 6600 m in člani 7700 metrov.

V baby teku na 100 m je zmagala Ariela Šadl, 2. Vita Koritnik. Pri dečkih 1. Bine Žalig, 2. Jona Žnidarič.

V kategorijah deklic in dečkov (8 do 9 let, 400 m)

Deklice:

1. Ajda Vereš, 2. Hana Merica

Dečki:

1. Mrcel Koritnik, 2. Erik Pozdrec

V kategoriji (10 do 11 let, 400 m)

Deklice:

1. Zarja Vereš, 2. Lija Žalig

Dečki: 1. Niko Graber 2. Blaž Kovač

V kategoriji (12 do 13 let, 1100 m)

Deklice : 1. Lia Hirci

V kategoriji (14 do 15 Let, 1100 m)

Deklice : 1. Maruša Erjavec 2. Živa Smej

Dečki : 1. Žan Pozdrec

Tek občanov (2200 m)

1. Slavko Kumek 2. Niko Graber

3. Jona Žnidarič

Članice (6600 m)

1. Tjaša Žalig 2. Zarja Vereš,

3. Polonca Žnidarič

Člani (7700 m)

1. Tomaž Sraka 2. Julijan Hodžar

3. Franjo Kolarič

Najboljšim sta pokale in medalje podeljevala župan Občine Beltinci Marko Virag in predsednik Športne zveze Beltinci Andrej Pozdrec.

**Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozdrec**

13. Občinski turnir v pikadu

Na Melincih je bil odigran tradicionalni 13. Občinski turnir v pikadu za pokal občine Beltinci. Udeležilo se ga je 29 igralcev in igralk, ki so se pomerili v prej izžrebanih dvojicah ter v moški in ženski konkurenci. Pri moških je že četrtrič zapored postal občinski prvak Sašo Vütek iz Beltinec, pri ženskah

pa je naslov osvojila Monika Kolbl iz Ižakovca.

Rezultati:

Moški:

1. Sašo Vütek (Beltinci)
2. Daniel Duh (Melinci)
Dejan Škafar (Ižakovci)
3. Tadej Antonič (Dokležovje)

Ženske:

1. Monika Kolbl (Ižakovci)
2. Kristina Petek (Melinci)
3. Mojca Škafar Ižakovci
4. Ines Balažic (Melinci)

Dvojice:

1. Dejan Škafar in Denis Kokol (oba Ižakovci)
2. Sašo Vütek (Beltinci) in Janez Matuš (Ižakovci)

3. Tadej Antonič Dokležovje) in Dejan Žemberik (Ižakovci)

Pomurska pikado liga

V polnem teku je tekmovanje v 1. in 2. Pomurski pikado ligi za sezono 2019-2020, v katerih letos nastopa 6 ekip iz občine Beltinci. Odigranih je bilo 5. kol, trenutne lestvice pa so sledeče:

1.Liga:

1. SPIRIČ (Černelavci), 2. ČARNE VRANE (Ižakovci), 3. ALI-LEONA-BI (Ljutomer), 4. TEAM MAŽI BAR (Ižakovci), 5. P.K.GAJ (Murska Sobota), 6. NAŠ BAR (Melinci) in 7. KOUVRANI (Filovci).

2.liga:

1. ŽUTA KUČA (Bučečovci), 2. KOČKA BAR (Renkovci), 3. LA TINA BAR (Velika Polana), 4. MOKOŠ (Bakovci), 5. ŠD DOKLEŽOVJE, 6. BAR TIFFANI (Črenšovci), 7. PICOLO BAR (Melinci) in 8. BERTA BAR (Ižakovci).

Svetovno prvenstvo v pikadu

V mestu Cluj v Romuniji je oktobra potekalo svetovno prvenstvo v klasičnem pikadu (Steel Dart). Za reprezentanco Slovenije sta nastopala tudi Sašo Vütek iz Beltincev in Mojca Škafar iz Ižakovca. Moška reprezentanca se je po skupinskem delu uvrstila v izločilne boje, kjer pa je bila boljša reprezentanca ZDA. Ženska reprezentanca pa je obstala v skupinskem delu.

Matjaž Györek

»KILOMETRI ZA ŽIVLJENJE« Dobrodelno zbiranje prevoženih kilometrov v sklopu mednarodne akcije »Prekolesarimo svet«

Območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje iz Murske Sobotice se je v času od 10. avgusta do 10. oktobra 2019 aktivno vključila v zbiranje prekolesarjenih kilometrov za mednarodno akcijo »Prekolesarimo svet«.

Namen našega sodelovanja je bil ozaveščanje o duševnem zdravju, s ciljem preprečevanja samomorov v Pomurju. Hkrati smo želeli prebivalce naše regije spodbuditi k večji telesni dejavnosti, gibanju in druženju, ki so pomemben del zdravega življenjskega sloga in pozitivno vplivajo na duševno in splošno zdravje.

Pobudnik akcije Prekolesarimo svet je

Mednarodna zveza za preprečevanje samomora, ki je tudi letos zastavila cilj - s skupnimi močmi udeležencev iz vsega sveta prekolesariti obseg našega modrega planeta, ki znaša 40.075 km. Akcija je letos potekala že šesto leto zapored. Soorganizatorji le-te na nacionalnem nivoju so UP IAM Slovenski center za raziskovanje samomora, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Slovensko združenje za preprečevanje samomora, Center za psihološko svetovanje Posvet in Nacionalno združenje za kakovost življenja OZARA Slovenija.

V pomurski regiji smo z akcijo zbiranja kilometrov pričeli že 12. avgusta 2019, ko smo v prostorih območne enote

namestili sobno kolo. Zaposleni smo lahko v času malice odkolesarili kakšen kilometer na sobnem kolesu. Istočasno smo začeli z aktivnim zbiranjem prevoženih kilometrov v prostem času, kjer so se vključili vsi zaposleni s svojimi družinskimi člani. Z zbiranjem kilometrov smo zaključili 10. oktobra, ko smo zbrali celih 5.237 km.

Zbiranje kilometrov se je nadaljevalo v okviru velikegaregijskega dobrodelnega kolesarskega dogodka »Kilometri za življenje«, ki smo ga skupaj s številnimi soorganizatorji pripravili v soboto, 14. septembra 2019. S pomočjo pomurskih kolesarskih klubov in posameznikov smo s tem dogodkom v mednarodno akcijo »Prekolesarimo svet« prispevali

3.031 prevoženih km.

V Drevoredu Martina Luthra v Murski Soboti, kjer je bilo skupno zbirališče za slovesen prihod na mesto zaključnega dogodka, se je zbralo več kot 100 kolesarjev iz Cankove, Dobrovnika, Ljutomera, Radencev, Gornje Radgone, Murske Sobote ter okoliških krajev. Vse prisotne kolesarje in druge obiskovalce je nagovoril dr. Aleksander Jevšek, župan MO Murska Sobota. Po pozdravnem nagovoru župana smo skupaj odkolesarili do ene največjih turističnih pridobitev naše regije, Expana, kjer je potekal zaključni dogodek s posebnim programom. Na stojnicah je potekala predstavitev soorganizatorjev in podpornikov dogodka, pomurski zdravstveni domovi pa so izvajali različne preventivne aktivnosti in aktivnosti promocije zdravja in zdravega življenjskega sloga. Izvedli smo tudi štetje prekolesarjenih km, prispevanih v mednarodno akcijo "Prekolesarimo svet," različne oblike vadb, meritve dejavnikov tveganja. Pomemben del dogodka je bilo tudi druženje.

Kot osrednji organizator se želimo na tem mestu zahvaliti vsem kolesarskim klubom in posameznikom, ki so nam pomagali pri uspešni izvedbi dogodka in zbiranju kilometrov ter na ta način pripomogli k promociji duševnega zdravja.

Soorganizatorji dogodka smo bili: Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Murska Sobota, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, Mestna občina Murska Sobota, Razvojni center Murska Sobota, Zdravstveni dom Murska Sobota, Zdravstveni dom Gornja Radgona, Zdravstveni dom Lendava, Zdravstveni dom Ljutomer, Občina Dobrovnik, Zavod za okolje in turizem Dobrovnik, Zavod za turizem in razvoj Lendava, Ocean Orchids cycling team, Kolesarski klub Kicker, Avtomoto društvo Štefana Kovača Murska Sobota, Policija PU Murska Sobota, Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez, regijska pisarna Moravske Toplice, Občinska športna zveza Moravske Toplice, Športna zveza Ljutomer, MTB Prlekija, MTB Pomurje, ŠD Radenci, Občina Cankova.

Aktivnosti smo nadaljevali tudi ob svetovnem dnevu brez avtomobila,

ki je potekal v petek, 20. septembra 2019, kjer smo v Murski Soboti skupaj s Kolesarskim klubom Kicker zbirali, kolesarili in nabirali nove kilometre za dober namen. Na dogodek so prikolesarili učenci in učitelji iz Osnovne šole Stročja vas. Skupno smo zbrali 577 km.

Isti dan smo v okviru Evropskega tedna mobilnosti 2019 organizirali kolesarski dogodek »Zakolesarimo v jesen«. Kolesarjenje je potekalo na relaciji: Bukovniško jezero – Dobrovnik – Genterovci – Lendava – Kolesarski center Murania. Dogodka se je udeležilo okrog 20 kolesarjev, skupaj pa smo tako zbrali novih 758 km. Tudi tokrat smo dogodek zaključili v prijetnem vzdušju in pričakovanju naslednjega skupnega dogodka, ki bo spomladi. Organizatorji dogodka smo bili: Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Murska Sobota, Zavod za turizem in razvoj Lendava, Zavod za okolje in turizem Dobrovnik, Občina Lendava, Občina Dobrovnik, DOŠ Dobrovnik, Kolesarski klub Lendava, Ocean Orchids cycling team, Zdravstveni dom Lendava, Policijska uprava Murska Sobota, PP Lendava.

Večtedenske aktivnosti promocije duševnega zdravja in zdravega življenjskega sloga smo zaključili ob svetovnem dnevu srca, kjer smo v petek, 27. septembra 2019, aktivno sodelovali na dogodku v Zdravilišču Radenci. Na stojnici smo izvajali meritve dejavnikov tveganja in nadaljevali z zbiranjem

kilometrov za mednarodno akcijo »Prekolesarimo svet«. Zbrali smo 283 km.

V celotnem obdobju akcije smo vsi sodelujoči v akciji in obiskovalci skupno zbrali in prispevali v mednarodno akcijo »Prekolesarimo svet« **9.886 km**. Vsem soorganizatorjem in sodelujočim se zahvaljujemo za pomoč in podporo pri dobrodelnem zbiranju prevoženih kilometrov.

Prav tako se zahvaljujemo sponzorjem, ki so nam omogočili izvedbo dobrodelnega kolesarskega dogodka »Kilometri za življenje«. Sponzorji so bili: Radenska d.o.o., Mlinopek d.d. Murska Sobota, Komunala javno podjetje d.o.o. Murska Sobota.

Z različnimi dogodki smo združili skrb za zadostno telesno dejavnost, ki pozitivno vpliva na telesno in duševno zdravje, se družili in ozaveščali okolico o pomenu telesne dejavnosti in duševnega zdravja. Veselimo se ponovnega sodelovanja v prihodnjem letu, ko si bomo zastavili zbrati še več kilometrov za dober namen!

**Martin Ranfl, dr. dent. med., spec.
javnega zdravja**

**Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE Murska Sobota**

Center za krepitev zdravja ZD Murska Sobota

Nekdaj je veljalo, da zdravstvene ustanove obiščemo šele tedaj, ko zbolimo in ko potrebujemo zdravljenje. Danes to več ne drži. Sodobna medicina v ospredje vse bolj postavlja preventivo. Zdrav življenjski stil, ozaveščenost glede škodljivih ravnanj in odkrivanje morebitnih obolenj v zgodnjih fazah, ko je stopnja ozdravljivosti visoka, je dokazano cenejše in manj boleče od kurative.

Eden od ključnih ponudnikov BREZPLAČNIH PREVENTIVNIH PROGRAMOV ZA KREPITEV ZDRAVJA v pomurski regiji je Center za krepitev zdravja ZD Murska Sobota.

»V Centru za krepitev zdravja izvajamo preventivne delavnice in svetovanja za krepitev zdravja za prebivalce vseh 12 občin, ki jih ZD Murska Sobota pokriva. Ker se želimo čim bolj približati ljudem, veliko delujemo na terenu. Letos smo

poleg enote v Murski Soboti vzpostavili še enoto na Cankovi in v Rogašovcih,« pove Sandra Gaber Flegar, vodja CKZ MS.

Kaj ponujajo občanom?

Odraslim, ki želijo poskrbeti za svoje zdravje in dobro počutje, so namenjene TEMELJNE DELAVNICE in SKUPINSKA SVETOVANJA S PODROČJA ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA, PREHRANE, DOBREGA POČUTJA IN GIBANJA. Gre za krajša srečanja, na katerih obnovite in nadgradite svoje znanje ter pridobite praktične nasvete.

Če vas bolj mika GIBANJE, se udeležite testa hoje na 2 km, s katerim boste preverili svojo kondicijo, ali pa se pridružite brezplačni vadbi, ki jo izvajajo na različnih lokacijah.

Na voljo so tudi poglobljene, dlje trajajoče delavnice za vse, ki bi radi SHUJŠALI, SE ODVADILI KAJENJA ALI DRUGIH ŠKODLJIVIH NAVAD IN TVEGANIH VEDEDNJ.

Vas zanima? Delavnice in programi so podrobno opisani na spletni strani <https://ckz.zd-ms.si> in na www.facebook.com/ckz.murska.sobota.

Dodatne informacije:

1. CKZ ZD Murska Sobota,
Grajska ulica 24, 9000 Murska Sobota
m 041 396 413 / 041 396 382 /
030 641 514
t (02) 534 13 94
e ckz@zd-ms.si

2. CKZ enota Cankova,
Cankova 65, 9261 Cankova
m 041 644 908
t (02) 540 90 23
e ckz.cankova@zd-ms.si

3. CKZ enota Rogašovci, Rogašovci
14/b, 9262 Rogašovci
m 041 644 918
t (02) 621 36 74
e ckz.rogasovci@zd-ms.si

Vzpostavitev Centra za krepitev zdravja kot samostojne enote zdravstvenega doma je ključni del projekta „Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti“, ki ga je pridobil ZD Murska Sobota. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Minilo je 58 let, kar smo skupaj gulili šolske klopi

*»So dnevi, so leta in so pomladi,
ko se imamo preprosto radi,
so trenutki, ko je treba
na novo začeti in so ljudje,
ki jih je potrebno ponovno
srečati in objeti!«*

Življenje mineva, zariše v naš obraz in lase svoje sledi. Izbríše otroško

prisrčnost, nagajivost in strah pred neznanim. Sedaj, ko se oziram nazaj, pa ga gledamo z drugačnimi očmi. Postali smo starejši, bolj izkušeni, znamo razmišljati bolj zrelo, modro in se tako tudi pogovarjati. Lepi spomini osnovnošolskega življenja privrejo vedno znova na dan, vedno ko se srečamo na našem druženju.

Tako je bilo tudi letos, generacija 1946 se je zbrala v restavraciji Grajski stolp Vučina v beltinskem gradu 30. oktobra 2019. Odkar smo obeležili 50. obletnico končanja osnovne šole, smo se dogovorili, da se bomo srečali vsako leto. Ostali smo zvesti prijatelji, ki se radi skupaj podružimo, poveselimo – skratka imamo se lepo. Sanje našega otroštva, naše mladosti so tudi letos naše zaživele, popeljale so nas v tiste brezskrbne dni, ko se je čas vrtel nekoliko drugače kot se danes, spomnili smo se sošolcev in sošolk ter tudi razrednikov, ki jih ni več med nami. Druženje je bilo tudi letos izjemno prijetno, v vseh teh letih nismo pozabili drug na drugega, saj to je bogastvo, ki ga je lepo imeti in tudi negovati. Na snidenje drugo leto, dragi sošolci in sošolke – trdnega zdravja Vam vsem želim.

Katica Tkalec

Nedokončano iskanje

17. poglavje

Tedni so minevali kot bi mignil. Julka je od obilice dela kar otopela. Tinčev prijatelj Franc je veliko pomagal pri delih na polju in okoli hiše in zares bi zelo težko shajali brez njega. Bil je močan in iznajdliv.

V tem času je Micka, Julkina sestra, povila zdravega in močnega fantka. Spet je žalosti sledilo veselje, kakor se pač v življenju dogaja. Mati je iz svojega sveta opazovala življenje v hiši in okrog nje. Ni bila več zmožna slediti vsemu dogajanju. Živela je za Aninega in Tinčevega sinka, ki je že kazal umetnost prvih korakov. V nekaj tednih so pričakovali že drugo detece. Ana je postajala vedno bolj okrogla in okorna in zares je v enem mesecu privekalo na svet Tinčevo drugo dete, drobna deklica.

Ana je bila po porodu dolgo zelo slabotna in brezvoljna. Julka pa je iz dneva v dan samo še delala in delala. Opravili so krst in nekoliko tišje praznovali tudi pri sosedovih, kajti ni še minilo leto dni od očetove smrti.

Julki je pokojnik navkljub obilici dela manjkal. Navadila se je njegove tihe prisotnosti in vdanosti v bolezen in umiranje. Do njega je začutila tiho razumevanje in privrženost, za katero v celem življenju nista našla časa, ne trenutka.

Franc je vedno pogosteje prihajal, vedno več pomagal in vedno dlje časa ostajal. Tinču je to zelo ugajalo, saj je imel delavca več pri hiši. Lepega dne je po napornem delu Franc ostal nekoliko dalj časa, kot je bilo potrebno in se zelo lepo in razumevajoče pogovarjal z Julko. Očitno sta se ujela in junaško je Julko povabil na sobotno veselico. Oklevaje mu je obljubila, da bo šla z njim. V sosednji vasi je bila običajna proščenijska veselica, tekma, stojnice in ostale prireditve. Pozno popoldne je Franc peljal Julko na ples. Zvoki glasbe so parali ozračje in nekajkrat sta tudi

Franc in Julka zaplesala. Franc se ni mogel načuditi, kako Julka lepo pleše. Šele pozno zvečer jo je spremljal proti domu. Dolga pot je pripomogla k temu, da sta drug drugemu izlila dušo. Julka je pozabila na vse prejkane noči, ko jo je nežno privil k sebi in poljubil. Prepustila sta se viharju zatajevane strasti. Franc ji je med poljubi obljubljal zakon, nebesa in vse zvezde z neba, ki so se skrivnostno lesketale nad njima. Še skrivnostna in posmehljiva luna ni imela moči, da bi vplivala na potek dogodkov in ustavila zanos te strasti.

Naslednje dni so na kmetiji naredili mnogo več, kot so načrtovali. Vse je šlo hitro in z veliko vneme in zanosa. Franc je redno prihajal in veliko pomagal. Julka je kar žarela od notranje sreče in moči. Minevali so dnevi in nenadoma se je na dvorišču pojavil stric. Julko je stisnilo pri srcu.

“Dekle, dekle, zakaj nisi odgovorila Martinu? Sedaj je prepozno, kajti čez tri tedne se bo poročil. Zamenjal je službo, da ga ne bo spominjala nate. Dejal je, da te nikoli ne bo pozabil, da ti želi vse dobro, a da življenje gre prehitro naprej in kar dve leti te je čakal...” je stric skoraj jezno zdrdral vse novice brez ovinkarjenja Julki ter pri tem ves čas zmajeval z osivelo glavo.

Julka je poslušala sklonjene glave in trepetajočih rok, ki jih je skrivala v predpasniku. Zares je zanemarila odgovor na Martinovo pismo, je že moralo biti kaj nujnega. Eno pa je bilo res - sedaj je bilo prepozno. Resnično prepozno in ni videla več poti nazaj. Nekaj juter zapored ji je bilo čudno slabo. Tudi vrtoglavica jo je nadlegovala. Popadel jo je strah, kajti ni bila popolnoma prepričana, kaj se ji dogaja.

Več kot prehitro je ugotovila, da ji izostaja mesečni cikel. Obupano se je potožila Ani, ki jo je dokaj hitro izdala materi in Tinču.

“Kako si drzneš, sedaj bom pa še

tvojega fotiva hranil! Ni dovolj, da tebe hranim in prenašam že celo življenje...?” je lepega jutra že na tešče kričal Tinče na Julko, ko ji je bilo zares slabo. Ta isti dan je novico povedala tudi Francu. Zaničljivo jo je pogledal, prhnil o neumnih dekletih in brez besed odšel. Naslednji dan ga ni bilo. In potem drugi in tretji dan tudi ne. Minilo je mesec dni in za Francem je izginila sled. V zbiralnici mleka je Julka srečala Francevo sestro in povprašala po njim.

“Ja Julka, kaj ne veš, da je šel v trboveljske rudnike za rudarja? Baje se tam lepo zasluži. Ne bo menda celo življenje nekemu na kmetiji hlapčeval za hvala lepa. Že si je našel tudi nevesto, še letos se bosta poročila. Urejata si stanovanje v rudarskem naselju...”

Julka sama ni vedela, kako je prišla domov. Vsa omotična se je privlekla do svoje skromne sobice in se obupano sesedla na posteljo.

“Konec je z mano, joj, joj, le kaj naj naredim sedaj ?” se je obupano spraševala. Vsi so jo zapustili in razočarali. Očitno je tudi ona razočara ljudi, ki so jo imeli radi. Ta trenutek ni videla izhoda. Poleti se bo tudi njeno stanje že očitno videlo. Pa saj so bile kmečke ženske prave mojstrice v tem, da ugotovijo, katera je noseča, koliko časa in s kom.

Težki dnevi so bili pred Julko in očitno ni bilo možnosti, da jim uide.

Se nadaljuje...

Irena Šrajner

Eko-socialna kmetija Korenika, Društvo Mozaik in njuno poslanstvo

Eko-socialna kmetija Korenika

Naše Prekmurje je vse bolj privlačno za obiskovalce, ki radi raziskujejo lepote narave, prislunhnejo zgodbam, si ogledajo primere dobrih praks razvoja podeželja ter okusijo gostoljubje, ki je značilno za Prekmurce. Eno izmed zanimivejših zgodb živi in pripoveduje Eko-socialna kmetija Korenika, ki se nahaja v vasi Šalovci. Je primer dobre prakse na področju zaposlovanja domačega prebivalstva, težje zaposljivih družbenih skupin in razvoja podeželja, saj njena dejavnost sloni na ideji koriščenja lokalnih možnosti, naravnih danosti in tradicije. Korenika približno na 23 hektarjih zemlje prideluje zelišča, poljščine, sadje in zelenjavo, ki jih na tradicionalne načine predeluje v kakovostne ekološke izdelke, ki jih potem prodaja pod lastno blagovno znamko Korenika. Izdelki (vložnine, čaji, zeliščne soli, mazila, sirupi in drugi) so vse bolj cenjeni in prodajani, prav tako pa je zaslovela korenikina kulinarika, ki jo hvalijo gostje vseh generacij, tudi šolarji in otroci, ki na Koreniki preživljajo počitnice.

Korenika je že v samem začetku nastajala v tesnem prepletanju z okolico in ljudmi. Kompleks Korenike, kakršna je sedaj, namreč obsega tri povezane kmetije. To so bile nekoč največje kmetije v vasi, ki so sčasoma propadle. Prvo kmetijo smo odkupili

od Občine Šalovci, za domačijo Rotceni smo z lastnikom sklenili pogodbo o preužitku in ima pri nas tudi vso oskrbo, tretjo kmetijo smo odkupili tržno. Vse tri kmetije so obnovljene tako, da obiskovalec prepozna njihovo prvotno podobo, in na njih smiselno oblikovali delo in življenje. Na južnem delu Korenike, na pobočju sončnega grička in tik pod njim, se razprostira velik večnamenski zeliščni vrt. V njem se enoletnice in trajnice oblačijo v barve letnih časov, klopce različnih oblik pa omogočajo opazovanje narave ter oddih zaposlenim in obiskovalcem. Na kmetiji Rotceni se okrog stoletne hiše, ki pritegne pozornost ljubiteljev arhitekture in zgodovine, razprostira živalski park. Tako smo ga poimenovali, ker imajo krotke in simpatične živali, ki so v veliko veselje predvsem mlajšim obiskovalcem, tu urejena bivališča na prostem. Korenika pa je najbolj posebna po tem, da se zaveda izjemnega pomena sodelovanja z lokalno skupnostjo. Tretja kmetija, ki jo pravkar obnavljamo, je namenjena medgeneracijskemu druženju. V okviru enote Večgeneracijskega centra Pomurje z imenom Štoklja ter programa Za boljši jutri (preventivni program za preprečevanje demence in podporo svojcem) se na Koreniki in v njeni okolici mesečno zvrsti okrog deset dogodkov. Udeleženci

programov so okoličani, med katerimi so se spletle prijateljske in podporne vezi na delavnicah osebnostne rasti, literarnih in filmskih večerov, petja in igranja, kulinarike in telovadbe, pohodov, piknikov in predavanj ter drugih, v skladu s potrebami in željami udeležencev. Pred kratkim je v okviru delovanja Večgeneracijskega centra Štoklja nastal dokumentarni film Zgodba o šalovskem kinu. Pri nastajanju filma so sodelovale različne generacije. Eni so nekoč vrteli filme, drugi hodili v kino, učenci šalovske osnovne šole pa so z njimi posneli intervjuje ter pod mentorstvom Bojana Jandrašiča in Jožeta Glažarja ustvarili zelo odmeven film. Na Koreniki je letos potekal tudi festival popotniškega filma Vandraš. V okviru dvodnevne dogodka smo si ogledali film o šalovskem kinu, prislunhili predavanjem na temo popotništva, filma in opazovanja zvezd, prislunhili koncertu letošnjih predstavnikov Slovenije na Evroviziji, Zali in Gašperju, ter podelili nagrade in priznanja filmskim ustvarjalcem. Ti so tekmovali v dveh kategorijah: Vandraš in Mali Vandraš.

Čeravno se Korenika nahaja v vasi Šalovci, ima prijatelje vsepovsod, saj nas zanimata tako ožji kot širši svet. Sledimo vrednotam, ki krepijo medčloveške vezi, prijateljstvo in

solidarnost med ljudmi. V času, ko na podeželju in drugod po vaseh živi vse več starejših ljudi in ti izgubljajo dostopnost do trgovin, bank, pošt, uradnih ustanov, prilagojenih prevozov in drugih pomembnih storitev, je še kako pomembno medgeneracijsko povezovanje in dobrososedska pomoč. V ta namen iskreno pristopamo h krepitvi medgeneracijskih vezi in v okviru naše krovne organizacije Mozaik, društva za socialno vključenost, v ta namen izvajamo več programov tudi v vaši bližini. V okviru programa *Za boljši jutri z demenco* smo s Turističnim društvom Bratonci v letu 2018 pričeli izvajati delavnice, ki so namenjene predvsem starejšim osebam. Vsak četrtek skupaj telovadimo v Vaško gasilskem domu Bratonci (ob 18. uri) ter si na ta način krepimo telesne in duševne moči, ki vplivajo na splošno zdravje in upočasnjujejo proces staranja. Izvedli smo več predavanj na različne teme,

ki dvigujejo zavest, krepijo voljo ali ohranjajo veščine. Poučili smo se o tem, kaj je to demenca in kako jo čim prej prepoznati. Dvakrat smo se srečali z gospo Dubravko Skuhala, ki je z nami delila znanje o vrtu in okrasnih rastlinah. Poslušali smo predavanje na temo *Zdrav življenjski slog*, organizirali in izvedli predstavitev slovenskega društva Hospic ter knjige *Na zmenku z dušo*. Sproščali smo se ob različnih tehnikah sproščanja, z Brigito Šušteršič smo izdelovali domačo kozmetiko, pekli *prekmursko potico v bijbe v krušni peči* in skupaj izdelali adventne venčke. Takih srečanj si v prihodnosti želimo še več, saj imamo povezani boljše možnosti za lepšo prihodnost. V Pomurju in v vaši bližini poteka tudi program *Pomoč na vratih*, ki ga prav tako izvaja društvo Mozaik, sicer tudi ustanovitelj Korenike, in ki je namenjen ljudem različnih potreb. Prijazne strokovne delavke vam priskočijo na pomoč tam, kjer jo potrebujete: to so

lahko bodisi svetovanja (glede urejanja raznih pravic, materialne pomoči, stanovanjskih stisk), urejanja dostopa do potrebnih storitev, spremljanja oseb v pristojne ustanove in drugo (*Program Pomoč na vratih - terensko delo s potencialnimi brezdomnimi osebami in zagovorništvo - je dosegljiv na mobilnih telefonskih številkah: 070 336 663 in 070 673 759 vsak delavnik od ponedeljka do petka od 9. - 21. ure*). Zavedamo se namreč, da je med nami vse več ljudi, ki se ne zmorejo prilagajati na zahteve hitro spreminjajočega sveta. Z malo pomoči tam, kjer jo rabimo, smo lahko mi tisti, ki poklonimo družbi to, kar jo dela človeško: zgodbe, vrednote, modrost, znanje, bližino in vse, kar dela ta svet bolj topel in lepši. Pomemben je prav vsak od nas.

Lili Milošević

Zahvala za pomoč pri požaru

“So ljudje, ki jim je preprosto treba reči HVALA.”

Dne 29. julija 2019, na zgodnje poletno ponedeljkovo jutro, je naše ostrešje zajel požar. V tistem trenutku, ko vidiš, da ti ognjeni zublji uničujejo dom, si povsem nemočen, prestrašen, brez kakršne koli volje. Preplavi te naštetu skrbi in misli. Hkrati v tistem trenutku spoznaš, da okrog tebe živijo ljudje, ki ti nesebično ponudijo svojo pomoč. Zaradi takšnih ljudi začneš verjeti, da se bo na koncu vse dobro izšlo.

Od požara je sedaj minilo že 5 mesecev. V tem času smo uspeli sanirati nastalo škodo in življenje se končno vrača v stare tirnice. Ob tej priložnosti bi se radi v prvi vrsti iskreno iz srca zahvalili gasilcem PGD Beltinci in Ižakovci, ki so izredno hitro in učinkovito posredovali pri intervenciji in tako uspešno pogasili požar. Nekaj dni kasneje so uspešno

posredovali tudi pri močnem viharju z nalivom, ko je voda začela zalivati stanovanjske prostore. Zaslužite si naše visoko spoštovanje! Vsi gasilci in gasilke opravljate res pogumno in požrtvovalno delo, zato še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

Takoj zatem gre velika zahvala Bojanu Glavaču, izredno srčnemu gasilcu in sokrajanu, ki je s svojo sposobnostjo organizacije angažiral popolnoma ves postopek sanacije,...od tesarjev, električarjev, odvoza odpadnega materiala, pijače... Za vse, kar smo v tistem danem trenutku rabili, je poskrbel on. Bojan, še enkrat: hvala ti za vse! Prav tako gre zahvala za vso finančno pomoč Občini Beltinci in Krajevni skupnosti Beltinci, vsem sosedom ulice Pot ob Črncu ter vsem ostalim krajanom, vsem prijateljem in znancem, ki ste nam v tistem težkem

obdobju stali ob strani, nam namenili tople besede, nas bodrili in nam pomagali.

Bilo vas je res izredno veliko, naj vas pa omenim le nekaj. Iskrena hvala družini Apatič, družini Janeza Kavaša, družini Šaruga, družini Janeza Balažica, družini Kardoš, družini Forjan, družini Škafar, družini Franca Duha, družini Lang, družini Erjavac, Alojzu Žaliku in njegovi ženi Mariji, Benotu Kavašu, Jožefu Hartmanu, Mihaelu Hartmanu, Demiju Viragu, Branku Mesariču, Marjanu Smodišu ter Stanislavu Glavaču.

Vsem, ki ste nam ponudili kakršno koli pomoč, še enkrat iskrena hvala! S svojo nesebično pomočjo ste nam uspeli ohraniti dom.

Tadeja, Benjamin in Marija

Življenje je eno samo

Življenje je eno samo, življenje eno nam je dano, in to že od nekdaj. Mar ni to nekaj, o čemer bi morali več razmišljati, se poglobiti v bistvo svojega jaza, se zavestno odločiti, da bomo živeli drugače, bolj pristno, iskreno, poslušali svoje srce in um? Najlažje je živeti v prepričanju, da se dovolj trudimo, da si prizadevamo po svojih najboljših močeh, pa nam vendar včasih ne uspeva. »Kaj pa sedaj?« se vprašamo in skorajda že obupamo ..., a treba je le ubrati drugo, mogoče lažjo pot.

Kaj je sploh življenje? Na to vprašanje obstaja veliko odgovorov, ki so nam znani ali pa ne. Kako živeti? O tem odloča vsak sam. Kaj pa je skrivnost življenja? Spet slišimo veliko odgovorov, ki so tako ali drugače preveč zapleteni. Zapisala bom enega iz gimnazijskih let, ki mi je ostal v spominu in se mi zdi zelo pomemben za vse nas. Glasi se takole: SKRIVNOST ŽIVLJENJA NI V TEM, DA DELAMO TO, KAR HOČEMO, TEMVEČ DA VZLJUBIMO TO, KAR DELAMO.

Kot otrok sem poslušala ljudi, ki so govorili, kako je življenje težko, koliko odgovornosti in bremena je na njih ... Otrok vse to dojema drugače, življenje se mu odvija kot v pravljici in prav je tako. Zavedajmo pa se, da se otrok zelo rad igra v naravi, da potrebuje našo prisotnost in je vesel, če se igramo z njim. Z veseljem se spominjam medvrstniškega igranja otrok na dvoriščih, v sadovnjakih in še kje, a brez staršev.

Naše življenje bom primerjala z letnimi časi, ki se med seboj razlikujejo, a so vendar drug z drugim povezani. Začela bom s pomladjo, ki se nam vselej razkriva v vseh barvnih odtenkih narave, sonce nas vabi na plan, vse se nekako prebuja. Otrok občuti lepoto narave že zelo zgodaj, le pojdimo z njim v svet narave. Tudi najnežnejše otroško bitje zaznava pomlad, zato imenujem otroštvo kar pomlad v življenju. Odgovornost staršev za otroka je v tem času velika. Vzemimo si čas za otroka; čas, ki ga preživimo skupaj, je nenadomestljiv. Se spomnite kakšne pravljice ali zgodbe iz svojega otroštva? Preberite jo! Richard Steele je zapisal: »BRANJE je za duha to, kar je TELOVADBA za telo.« Sama z veseljem

napišem pravljico, zgodnico, to me veseli že od otroških let.

Poletje nastopi z vročim soncem in je kakor mladost, ki je polna razigranosti, brezskrbnosti, razposajenosti – lahko bi rekli, da je to najlepše obdobje življenja. Kljub vsemu pa mladostnik prevzema oziroma začinja prevzemati delček odgovornosti. To je v življenju zelo pomembno in to ga je treba naučiti. Včasih opazujem mladostnike in opazim, da marsikateri ne zna oceniti, kaj dela narobe. Ta opažanja me presenetijo v javnih ustanovah, kot so šola, knjižnica, galerija, muzej ... Seveda pa so tudi taki, ki presenetijo v pozitivnem smislu – in to me veseli. Že od nekdaj se je govorilo, da je mladost norost. Vsak se spomni kakšnega neumnega početja iz tega obdobja, mar ne? Pa smo vendarle in vseeno postali odgovorni starši in samostojni odrasli ljudje. Odrasli večkrat pozabimo, da so mladi ljudje polni energije, zagnanosti, optimizma, dobre volje ... Zatavajmo v mislih v mladostna leta; tudi mi smo bili takšni, polni poguma. A tudi v tem obdobju se ne sme pozabiti na branje. »Branje je najboljše učenje,« je zapisal Aleksander Sergejevič Puškin.

In že je na vrsti jesen oziroma srednja leta, ki pa se meni zdijo naporna in hkrati osrečujoča v vseh pogledih. Sama v jesenskih dneh občudujem barve listja in sončne žarke, ki pokukajo iz oblakov. V tem obdobju se ustalimo in poiščemo svoje »gnздо«, se zavzemamo za svoje pravice, tako v službi kot drugje. Kaj pa ustvarjalnost in humanost? Vem, da sta ti človeški vrlini zelo pomembni in da se marsikdo trudi po svojih najboljših močeh. Mislim, da ženske prednjačimo v sočutju, hvaležnosti, spoštovanju, ljubeznivosti ... Ker imamo v več pogledih drugačno osebnost kot moški, se moramo zelo prilagajati, »rahljati« medsebojne odnose ... Obstajajo pa moški in ženske, ki nikoli niso odrasli in niso samostojni. Zakaj je tako, pa ima vsak nekakšen odgovor. Tudi jaz ga imam. Zdi se mi, da to obdobje mine, kot bi trenil.

Najtežje obdobje v življenju je starost. Če jo ponazorim z letnim časom, je to zima. Te se starostniki bojijo, ker je tedaj mrzlo, ker je lahko veliko snega

ali ledu, ker traja predolgo in ker so velikokrat odvisni od tuje pomoči. Starosti se bojimo skoraj vsi, a ubežati se ji ne da. Slep, naglušni, dementni in invalidi v vozičkih potrebujejo največ pomoči, in to iz domačega okolja ali tuje pomoči v domovih za starejše, kjer zanje poskrbijo po najboljših močeh. Vsak oskrbovanec je edinstven, mora pa biti tudi viden in slišan, in to mu je omogočeno v sklopu vseh aktivnosti, ki se izvajajo (delovne terapije, biblioterapije, medgeneracijska srečanja ...). Delček k temu sobivanju pa naj bi prispeval tudi sam.

Moja izkušnja s starostniki (v domu za starejše) je pozitivna. V obiske je treba vložiti veliko truda, toda s tem drug drugega bogatimo. Starostniki začutijo tvojo energijo, vedo, da si tam z vsem srcem. Prisluhni je treba vsakemu posamezniku. Sama to začutim v ustanovi na vsakem koraku; pristop zaposlenih je dober. Večkrat sem presenečena, koliko (šolskega) znanja starostniki še imajo, kako jih zanimajo različna področja. Zdi se mi, da bi bilo dobro, če bi lahko osnovnošolci kot prostovoljci obiskovali te ljudi, predvsem tiste, ki nimajo nikogar. Tako bi jim otroci s pogovorom, sprehodom ali različnimi oblikami pomoči prinesli več sončka v življenje ... Naj za konec omenim še naša srečanja, lahko jih imenujemo tudi druženja s knjigo, ki potekajo vsak mesec eno uro. Za starostnike pripravim različne literarne zvrsti; radi poslušajo zgodbe in pesmi o naravi, živalih, ljubezni ... Sledi razmišljanje o vsem slišnem. Skupina šteje vedno več žensk kot moških. Vsak od nas pa dobro ve, da nikjer ni tako lepo, kot je DOMA.

Naša družba bo morala še veliko narediti za starostnike. S skupnimi močmi bomo hitreje našli rešitve, jih lažje izpeljali in rezultati bodo boljši. Tega, kakšno življenje nas čaka, ne ve nihče, a dosti je odvisno od nas samih.

Saj smo že slišali za to, da je tudi STAROST lahko lepa ... Pa še kako, če ...

Gabrijela Sečkar

Jorge Bucay: Priklenjeni slon

»Vsemu boš kos,
le pogum moraš zbrati!«

Ko sem bil še otrok, fantek, sem nadvse rad hodil v cirkus. Čarobne reči so se godile tam!

Naj je cirkuška karavana prihajala v mesto, naj je odhajala..., vedno sem tekel vstric in gledal, gledal. Najbolj so me zanimala živali.

In kaj šele predstava!

V cirkusu je bilo vse čudovito in sijajno. Od sreče sem vztrepetal, ko je v areno vstopil slon. Bil je velik. Bil je močan. Bil je tudi neverjetno spreten.

Videl sem – saj ni bilo mogoče spregledati, – da lahko tako mogočna žival z enim samim sunkom izruje drevo iz zemlje. Zakaj torej...?

Začudeno sem gledal. Po vsaki predstavi je pristopil suh in zanikrn cirkuški delavec in je slona z verigo priklenil na količek, zabit v tla.

Zakaj!? Tega nisem razumel. Že res, veriga je bila debela, težka. Toda moj slon, močan in mogočen slon, on bi se vendar lahko brez težav osvobodil količka! Izpulil bi ga iz zemlje, pohodil bi vse ograje, raztrgal šotor in odšel. Kaj ga je zadrževalo? Zakaj ni pobegnil?

Star sem bil pet, šest let. Verjel sem še, da odrasli vse vedo!

Vprašal sem mamo, očeta, učitelja, zakaj slon kar ostane.

Razložili so mi, da slon ne pobegne, ker je udomačen.

Seveda sem takoj vprašal, tako kot bi tudi ti: »Zakaj pa je priklenjen, če je udomačen in ne bo pobegnil?«

Odrasli mi niso znali odgovoriti.

Minila so leta. Odrasel sem. Nekega večera sem spoznal modreca, ki je veliko potoval. Tudi po Indiji. Pomagal mi je do odgovora.

Takole mi je razložil: »Cirkuškega slona so priklenili na količek, ko je bil še čisto majhen!«

Zaprli sem oči. Pred sabo sem zagledal slonjega mladiča. Rodil se je ponoči. Že istega jutra so ga priklenili na količek.

Z zaprtimi očmi sem si predstavljal, kako slonček dan za dnem vleče verigo in se poskuša osvoboditi...

Čutil sem, kako vsak večer utrujen od

napora zaspi. Čutil sem, kako je jezen, kako je odločen, da bo drugo jutro spet poskusil.

Toda ni šlo. Ne jutri, ne pojutrišnjem. Slonček je bil še premajhen, prešibak, da bi lahko izpulil količek.

Tako je prišel najbolj žalosten dan v slončkovem kratkem otroštvu, dan, ko se je mladič sprijaznil, da se ne more osvoboditi. Vdal se je v usodo.

Zdaj sem razumel, zakaj je velikanski močni slon, ki sem ga videval v cirkusu, še vedno priklenjen. Prepričan je bil, da se ne bo nikdar osvobodil količka.

Ubogi orjak! Poraz se mu je zapisal v spomin. Nikoli več ni preveril, kako močan je v resnici ...

Včasih ponoči sanjam, da se približam slonu in mu šepnem na uho: »Veš kaj? Meni si podoben. Tudi ti misliš, da nečesa ne moreš narediti, ker si nekoč, pred veliko leti, poskusil in ti je spodletelo. Spomni se, da je minilo mnogo let. Nisi več mladič. Odrasel

slon si, velik, mogočen, močan! Poskusi, poskusi vendar! Izpuli količek!«

Prebudim se iz takih sanj in ugibam: »Se je moj slon nekega dne odločil? Je poskusil? Je izpulil količek iz zemlje? Mogoče je odšel po svoje, radoveden, kakšni so drugi kraji, drugi ljudje.

Nasmehnem se. Čisto mogoče pa je tudi, da je ostal v cirkusu, saj mu je všeč, ko ga otroci občudujejo. Samo da zdaj ni več priklenjen.

»Nikoli ne nehaj poskušati in nikoli se ne vdaj!«

Za Vas izbrala

Lilijana Bežan Horvat

OTROCI, LEPE PRAZNIKE!

NEKOLIKO DRUGAČNO DARILO

Zastrt večer. No, nekaj snežink se še lovi po meglenem zastoru.

Mama Neža strmi skozi okno. Končno se opogumi in zašepeta možu: »Že spet je ni. Predolge so Petrove ure kemije.«

»Lahko izvajata kakšne poizkuse: kaj grizeta, pijeta, upam, da ne alkohola,« je tolažil sebe in ženo.

»Zdaj, za božič in počitnice, se bosta učila? Miza se še ne šibi od prazničnih dobrot!«

Čakanje, še sneg se je naveličal. Mama se ozira po uhojeni potki. In vzklikne: »Hej, prihaja!«

Lonca ko vstopi, slavoloka ne dobi, klofute tudi ne – saj je bila naše najlepše božično darilo – njen prihod na svet.

Odloži šal in se junaško postavi pred starša. Oče se ozre k tlom in k ženi: »Poglej noge! Zbledlo se ji je.«

»Menda res. Škorenj levi rdeči, in desen modre barve. Se ti je zavrtelo, Lonca?« jo vpraša oče.

Mama pa: »Kje se prodaja taka norost?«

Lonca dvigne nogo, da se rdeči škorenj na ogled postavi in pristavi ironično: »Hm, škornjev vseh velikosti, vseh barv, v vsaki trgovini, lahko si kupiš dva desna ali leva. Vse ti dajo, le da prodajo!«

»In ti si izbrala ta par, od kod denar?« se strogo vmeša oče, »Saj sem ti dal denar samo za ene, bolj poceni?«

»Haha, samo rdeči, modrega sem dobila in rdečega odstopila!« odgovori in zardi.

»Komu le?« zanima očeta.

Lonca omahuje in se pozibava na petah, gleda v tla.

Mama prida: »No, povej, za praznike se ne sme lagati?«

Lonca zavzdihne, malce v zadregi: »Ja ja, Peter je svetoval in mi dal dražjega, rdečega. Tudi on ima različna, bova praznično koračila, vsak z enim – ponosno, z dvignjeno brado. In potem, mi bo Peter podaril rdeč škorenj, za vedno!«

Mati in oče sta se spogledala in oba v en glas začudena: »A on, Peter? Zakaj le? Misli, da bo s kemijo spreminjal oblike in barve?«

»Ne, ne. Kemija je eno, ljubezen je pa

drugo! Vesta, midva s Petrom se imava rada.«

»Kaj, ti trinajstletnica in on štirinajstletnik, zaljubljena?«

»Ja mami, bolj mi je všeč kot Alen ali Jožek. Sem lepa in lahko izbiram.«

»Ojoj, kakšna mladina! V tvojih letih še sanjala nisva o ljubezni. Smo bolj doma molili in se pridno učili!« pove v imenu obeh oče. In takoj nadaljuje: »Rdeči škorenjc tvojega Petra te vsaj malo poviša, čeprav bo on poleg tebe lepo šepal!«

Lonca odgovori: »Nič zato, nosila bova midva to rdečo-modro krasoto pozimi in poleti, da bodo vsi videli, da sva par, četudi razpadejo. Če bova šepala tudi med novoletnim plesom se ne sekirava, bova pa od sreče žarela. In če ta najina ljubezen ugasne, mama ali mi posodiš veliko ruto, da bom lahko zbirala solze.

Čeravno vem, da se to še dolgo ne bo zgodilo!«

Mama se nasmehne, objame svojo Lonco in skupaj se usedejo za praznično mizo, da poklepetajo še o čem drugem kot pa o različnih škorenjcih, dobljenih za praznično darilo.

Zunaj pa že bolj naletava sneg. Mama se ozre skozi okno in zavzdihne: »Lepi bodo ti prazniki, beli, kot se spodobi!«

Karolina KOLMANIČ

Dragi otroci, pobarvajte Lonco in njena škorenjčka.

Pa lepe in prijazne ter radostne praznike in na srečevanje tudi v naslednjem 2020 koledarskem letu.

Nagovor župana g. Marka Viraga učencem šole Beltinci ob slovenskem tradicionalnem zajtrku

Učenci POŠ Dokležovje in otroci vrtca Sonček z dokležovskima čebelarjema, Janezom Škrabanom in Jožetom Voharjem.

Župan g. Marko Virag in beltinski čebelarji v vrtcu Beltinci

Slovenski tradicionalni zajtrk v vrtcu Beltinci

V Občini Beltinci že trinajstič obeležili Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

Ob nakupu prejmite darilo v vrednosti

20 EUR

ADUJO GUBASTA IN POŠKODOVANA KOŽA

www.zamladokozo.si

- Odpravlja znake staranja in gladi gube
- Kožo hidrira, ščiti jo pred prostimi radikali in obnavlja poškodovano tkivo
- uporablja se za aknasto, nečisto kožo nagnjeno k pojavu nepravilnosti, preprečuje nastanek gub, strij, zdravi suho kožo, akne rozacejo, starostne pege, brazgotine
- 100 % naravna s certifikatom Organic, brez sulfatov, parabenov, silikonov, umetnih arom in barvil
- Vsebuje 65% polžje slin in kaviar

CAVIAR d'Escargots ORIGINAL Snail Ointment

0% ...

ZA GLADKO IN ZDRAVO KOŽO

Ob nakupu prejmete darilo v vrednosti 20 EUR

IZKORISTITE BOŽIČNO PONUDBO

www.zagladkokozi.si

- Učinkovito v boj z mozolji, ogrci in suho, razpokano ter poškodovano kožo.

Z največjim veseljem in ponosom Vam predstavljamo naš nov produkt, ki smo ga ustvarili skupaj s slovenskim podjetjem.

Gre za ORIGINALNO POLŽEVO MAZILO, ki je 100% naravno, proizvedeno v Sloveniji!

100 % naravna s certifikatom Organic, brez sulfatov, parabenov, silikonov, umetnih arom in barvil.

*Koži zagotavlja izdatno mero vlage
Koži vrača prožnost in elastičnost
Gladi gube in daje koži sijaj*

Nikolaj Smej s.p. • Gubčeva ul. 18 • 9231 Beltinci • Info: 070 717 949